

ПСИХИАТРИ, ПСИХОЛОЗИ И ДРУГИ ПСИХЯСАЛИ

Родриго Муньос Авия

Превод от испански Петя Комсалова

1

Здравейте. Казвам се Родриго. Родриго Монталво Летелиер. Преди да отида на психиатър, бях един щастлив човек. Сега съм дислексик, параноик, депресиран и ме е храст от смъртта, т.е. страх. При психиатъра научих, че думата „щастие“ е общоприето, но лишено от смисъл понятие. Разбрах, че да бъдеш отново щастлив някой ден е не само невъзможно – то е абсолютно невъзможно. Сега си задавам повече въпроси, отколкото бих искал – за живота и смъртта.

Живея в еднофамилна къща в жилищния комплекс „Парке Конде де Оргас“, близо до улица Артуро Сория в Мадрид. Семейен съм. Жена ми се казва Патрисия, но всички я наричаме Пати. Имам две деца – Маркос и Белен. Маркос е на десет, а Белен – на шест. Вечер, когато Пати е вече в леглото и ме чака, а децата са заспали преди повече от два часа, обичам да излизам в градината и да уринирам до някое дърво или цвете. Обикновено, когато това става, котката на децата ми, която въпреки че е едно шизофренично животно, все още пази някои инстинкти, уринира точно на същото място, където аз тъкмо съм го направил.

Котката на децата ми е персийско-хималайска с чудовищни размери и отличителният ѝ белег е, че вместо да мяука лае. Това го заявявам напълно сериозно, макар че никой никога не ми вярва. Тази котка всеки ден, когато се прибирам вкъщи за обяд и отварям вратата на гаража с дистанционното, ми хвърля един премрежен поглед от високата си колона (една от тухлените колони, които очертават външната врата) и издава някакви странни звуци с уста – гърлени, много сухи и къси, които, ако не идваха от котка, никой не би се поколебал да нарече „лай“.

Котката или кучето, или каквото и да е там, се казва Арнолд, предполагам заедно децата ми мислят, че прилича на техния идол Арнолд Шенцвазегер... или Шваснезегер... или Шнегервазце... добре де, не зная – някои имена са непосилни особено за един дислексик като мен. Арнолд има смачкана муцуна все едно се е блъснал челно в

друга котка от същата сара и като те гледа, все едно не те гледа, все едно лявото му око е способно да гледа само дясното, а дясното може да гледа само лявото, и само зъбите му, които се показват като инкрустирани на сплесканата му муцуна камъни, но следят всяко едно твое движение.

Арнолд ме мрази. Когато беше просто малко пале на няколко седмици, се изпишка върху една стара гравюра, която жена ми ми бе подарила, и аз я хвърлих в басейна (котката, не гравюрата), откъдето, без почти да докосва водата, отскочи към ръба, все едно водата и лапите му бяха предизвикали електрическо късо съединение. От тогава Арнолд ме лае всеки път като се прибирам, защото ме смята за нежелан натрапник на негова територия и всяка вечер, преди да съм влязъл обратно вкъщи, се старая да уринира там, където аз съм го направил, за да не остане, ако може, и най-малка следа от моето съществуване.

Едно от любимите ми занимания е големият ми макет на влак, а едно от любимите занимания на Арнолд е да минава през макета и да побутва с лапа дърветата и светофарите, както и влака, който в същия момент излиза от един от безбройните лутени, т.е. тулени. Като видя Арнолд над макета, все едно виждам полярна мечка над макета. Изкарва ме извън релси, но съм разбрал, че е по-добре да не си изпускам нервите и да оставя нея – мечката, сама да избере момента, в който ще се разкара.

Пати и аз имаме два автомобила – джип и малка икономична кола автоматик. Аз използвам колата само, за да ходя от къщи на работа и от работа вкъщи. Пати също, но нейният случай е по-сериозен, защото работи на триста метра от къщи, в търговския център „Артуро Сория Пласа“. И двамата не харесваме особено колите, нито им отдаваме голямо значение. Единственото, което аз искам от една кола е да се движи, защото това ми се струва нормално, и ако видя, че някоя от екстрите ѝ не е наред, се изнервям и мисля за неща, които не ми харесват.

Майка ми и сестра ми Нурия ме питат за какво ми е джип, щом никога не ходя извън града. Майка ми и сестра ми са еднакво здравомислеци. Те са като двата бряга на една река – разделя ги един буен поток безразсъдство, т.е. аз, а също и баща ми, който е още по-безразсъден от мен. Аз им казвам, че я няма да ходя на село само защото имам джип, особено при положение, че излизането от града изобщо не ми се нрави. Причината да имам джип е много по-проста – тази кола, от всички, които

видях, ми хареса най-много и най-силно пожелах да я имам. Реших, че е надеждна, здрава и сигурна. Не си падам по високите скорости. Обичам да шофирам отвисоко и да гледам покривите на останалите коли. Взимам хапчета за нервите (същите хапчета, които психиатрите започнаха да ми предписват, за да се справя с нервите, които те самите ми образуваха) и предпочитам да мисля, че ако заспя и се забия в някоя стена, колата ще е достатъчно устойчива, за да ми спаси вижота, т.е. живота, и това е най-важното. Някои ги интересува повече колата от собствения им вижот. Мен само едно ме вълнува повече от собствения ми живот – животът на Пати, Маркос, Белен, на моите родители, на сестра ми Нурия и на няколко други роднини и приятели, които особено обичам.

Единственият спорт, който понасям, до степен дори да ми харесва, е (мисля, че така се казва) айс пакинг. Айс пакингът е толкова абсурден спорт, че ме разсмива. Не е кой знае колко популярен, особено тук в Испания, но аз го гледам редовно по Евроспорт по сателитната телевизия. Айс пакингът е смесица между игра на топчета и боулинг, но върху ледена повърхност. Истината е, че макар да съм го гледал многократно, все още не съм успял да разбера добре правилата. Състои се в това, че участничките хвърлят много бавно нещо като платформа с дръжка (като голям чайник, но без чучур) по ледената повърхност, с цел, мисля, да го застопорят възможно най-близо до дадена точка, която е нарисувана под леда. За целта заемат много смешна поза, подобна на играчите на боулинг, но много по-приведена, макар че веднъж хвърлен чайникът, и ако той се движи прекалено бавно, самата хвърлячка и останалите ѝ две съотборнички, се втурват да търкат леда отпред с нещо като полираща метла. Абсурдно е, знам, но има нещо толкова успокояващо и деликатно, че обичам да го гледам. Ужасно странен спорт с много чайници и метли и кой знае защо парактикуван само от жени, доколкото ми е известно.

Преди три години Пати реши да отвори собствен магазин в търговския център „Артуро Сория Пласа”. Става дума за магазин за рамки, който дели с две други съдружнички – нейните приятелки Мириам и Каролина. Така и не разбрах как подобен магазин може да се окаже доходоносен, но очевидно е. Жена ми работи само сутрин, но често пъти следобед, когато сме си вкъщи, я чувам да говори с часове по телефона. Говори за видовете дърво, лакове, цветове, ширината на паспартуто, стъклата, златното фолио, техниката на напукване, метакрилата, нестабилността на метакрилата, отстъпките, досадните клиенти, нетърпимите клиенти и

клиентите, които буквално ти иде да убиеш. Между другото, това, че Пати има магазин за рамки и синът ни се казва Маркос¹ е просто съпадение, от което потърпевши е само синът ни. Приятелите му го наричат „сглобка” или „двайсет на дваайсет и пет”.

Монасите будисти, отшелниците, хората, които са способни да се отдадат на съзерцателен живот, смятат, че максималната чистота и максималната задълбоченост се постигат чрез максимална простота. Те са хора, които са откъснати от всичко материално и имат нужда единствено от самите себе си, от душата си, за да достигнат пълноценния живот. Аз от своя страна се намирам доста далеч от подобни цели. Признавам, че изпитвам нужда да запълвам пространството, което ме заобикаля с всякакъв тип предмети: микровълнови печки, ораганайзери, барбекюта и чистачки за стъкло. Признавам, че празното пространство и свободното време ме ужасяват. Работата е едно страхотно изобретение, което ти запълва пет от седемте дена в седмицата. А да запълниш останалите два дена от уикенда не е лесна задача. Нищо не ме изнервя повече от синдрома на безработния или пенсионера. Също така ме безпокои и синдромът на мъртъвците – сами в едно тясно място, далеч от близките и от любимите си принадлежности, откъснати от всичко като будисти. Разбирам повече фараоните – вечно съпровождани от своите накити, посуда и любими предмети.

Уикендите обикновено ги прекарваме вкъщи. Аз си имам моя влаков макет и обичам да си прекарвам времето с дистанционно в ръка, с което карам влаковете да вървят по релсите. От всичките ми влакове влакът-стрела ми е любим, въпреки че за нещастие дерайлира винаги, когато го пускам на повече от 12 волта. Също се забавлявам като строя нови къщички и инсталации, въпреки че, тъй като вече не ми се събират на макета, си ги колекционирам на едни рафтове.

Също така обичаме да караме колело. Маркос, Белен и аз ходим в боровата гора, която е близо до къщи и обикаляме по алеите. Маркос недоволства, че все трябва да изчакваме Белен, но тя е още много малка и не може да кара по-бързо. Преди няколко месеца с Маркос направихме един спринт и се отдалечихме на двестатина метра от Белен. Докато я чакахме и си възстановявахме, поне аз де, нормалното дишане, Маркос ме попита за значението на думата „мастурбирам”.

¹ Маркос в буквален превод от испански означава „рамки”.

Позаинтересувах се от къде е чул тази дума и ми разказа, че приятелят му Хулио, докато се разхождал из боровата гора с родителите си, видял някакъв мъж да мастурбира. За щастие Белен ни настигна преди да успея да отговоря на Маркос. Когато разказах на Пати какво се е случило, тя сметна, че е логично и нормално, но аз не намерих за логично и нормално Маркос да ми задава такива въпроси, нито ексхибиционистът на квартала да продължава да мастурбира в гората, нито че времето бе минало толкова бързо, откакто аз попитах баща си какво осначва „да си биеш една чекия” и той отвърна, че също не знаел и че трябвало да се пита доктора.

Образът на ексхибициониста от боровата гора е един от най-древните в нашия жилищен квартал, макар че трябва да призная – така и не съм го виждал. Понякога си мисля, че е един от онези митове, които хората си измислят като черната ръка, която излизала от тоалетните в моето даскало, но наистина на всеки три-четири месеца се вдига голям шум в квартала ни, заради предполагаемата поява на мъжа с илифера. Разправят, че илиферът, който носи е марков –не знам на кого му остава време да се заглежда– и това ги кара да смятат, че ексхибиционистът е от квартала. Такива са си моите съквартилци – убедени са, че единствено те на този свят разполагат с пари или с правото да разполагат, или с правото да купуват определени марки. Също разправят, че ексхибиционистът е всъщност призрак – духът на дон Луис Гихаро, предприемач от Екстремадура, който както изглежда умрял в същата борова гора в ръцете на една проститутка. Абе, не знам. Аз, ако имам колебания, когато трябва да си купувам илифер, се стремя да си купя от евтините, за всеки случай.

Синът ми Маркос притежава качества на гепардите. Той е бърз, силен, хитър и състезателен тип, но същевременно е и крехък и чувствителен, нуждае се от подкрепата на себеподобните си и е по-раним от всеки друг. Маркос все прави разни неща (и се надявам никога психолог да не реши да изследва дълбоката причина, която го подтиква да ги прави): убива мухи, пие вода, чути чаши, качва се по стълбите, слиза, взима си колелото, лепи стикери, има идея, има две идеи, има три идеи, подхваща някоя, подхваща друга, заема се и с трите.

Белен, обратно, притежава качества на броненосец. Броненосците са тези животни, които обитават Южна Америка и цялото им тяло е покрито с обвивка, съставена от различни съчленени плочки. Казано с други думи, приличат на къртици,

но покрити с броня. Бавни са и не особено общителни, но неуязвими. Когато се почувстват застрашени, се свиват на топка и са на сигурно под бронята си. Имат много здрави нокти, които им служат, за да търсят грудки, корени и насекоми, с които да се хранят. С една дума, не са много впечатляващи, но пък са независими. Също като Белен – интересува се само от нейните си неща и собствения си свят, и не се поддава на външни давления.

Любимите ми документални филми са тези, които сравняват конкретни аспекти от поведението на различни животни. Например: размножаването на китовите, слоновете, хипопотамите и хората. Веднъж споделих с един психиатър, че синът ми прилича на гепард, а дъщеря ми – на броненосец, и той ми каза, че става дума за огледални поведения (като в огледало) и че всеки от тях се определя като противодействия на другия. Не зная. На мен това заключение ми се струва прекалено елементарно. Психиатрите все още намират някаква теория, която да обяснява всичко, все едно по света не могат да се случват куп неща по случайност, просто ей така. Аз предпочитам да смятам, че Маркос е гепард, а Белен – броненосец, и никой не им е дал възможност да избират.

За моето телосложение явна да говоря много.

Висок съм 1.76, един сантиметър по-малко от баща ми, и съм много слаб – краката и ръцете ми са като солети, както твърди майка ми. Аз съм брюнет и всички косми, които имам са там, където трябва да бъдат – на главата. Иначе почти нямам окосмяване по останалата част от тялото. Имам вежди и мигли разбира се, и ако не се бръсна могат да успеят да ми поникнат няколко косъма на брадата и на мустаците, но нищо повече. Честно казано мисля, че съм привилегирован в това отношение. Космите, които растат на не особено подходящи места са ми някак неприятни. Една гола част от тялото, без косми, е красива. От частите на тялото, покрити с килим от косми, ме побиват тръпки, също както прасковеният мъх не се нрави на жена ми.

Неотдавна чух, че космите на мъртъвците продължават да растат още известно време. Честно казано това е много странно, но като помисля, предпочитам да не ги коментирам много. Мъртъвците.

Космите на Арнолд са бели, къси и летвили, и Маркос го кара да пие веднъж седмично един сироп, за да не му се образуват топки от косми в стомаха. Природата е толкова неблагоприятна, както изглежда, че едно животно, което прекарва половината от времето в близане на тялото си, може да умре, заради количеството козина, което поглъща. Слава богу човекът, който е много по-съобразителен от природата, е измислил този разтварящ космите сироп – един вид разтворител за котки. Щом Арнолд зърне Маркос с тубичката, се затичва към него и му се хвърля, защото вкусът на лекарството толкова му харесва, че иска да бъде директно от тубата, така както прави Белен с опаковката кондензирано мляко. Кондензираното мляко навярно също съдържа нещо разтварящо, защото все докарва на дъщеря ми диария.

Работя във фирмата „Херман Монталво“ – марка доста известни асансьори, която се продава в цялата страна. Херман Монталво е освен това и името на баща ми. Преди повече от тридесет и пет години баща ми създаде фирмата и оттогава стойността ѝ само се покачва. Към днешна дата разполагаме с повече от триста работници и седемнайсет представителства в цяла Испания. Преди да основя собствен бизнес, баща ми работел в мултинационалната компания за асансьори „Шиндлер“, но един прекрасен ден той и приятелят му Хайме Давила решили да отнесат всичките си придобити в Шиндлер познания и създали собствена фирма – „Монталво&Давила“. Седем години по-късно Давила починал и баща ми изкупил неговия дял от дъщеря му и вдовците, т.е. вдовицата и децата му. Тогава променил името на фирмата, защото вече била изцяло негова.

Аз работя в Херман Монталво от 25-годишен. Започнах отниско – баща ми, като добър бизнесмен, не пожела да ми улесни живота. Днес заемам кабинет, който е почти толкова голям и е залепен за неговия. Баща ми е вече на 74 години и макар че идва всеки ден във фабриката, единственото занимание, което му е останало е да си бърбри помалко с мен. Това аз наричам „предаване на властта“ – древен ритуал, базиран върху идеята, че към дадения момент той може да умре, а аз не. Тази идея не е съвсем оправдана и понякога мисля, че също както правят кралят и принцът на Испания, баща ми и аз би трябвало да пътуваме винаги в отделни коли, като по този начин избегнем варианта и двамата да умрем в катастрофа и всичко, което знаем за фирмата да се изгуби безвъзвратно.

Фабриката ни е разположена в индустриалната зона на Кослада, близо до изхода за Барселона. Преди три години открихме няколко нови офиса в бизнес парка „Кампо де лас Насионес“ до М-40, още по-близо до къщи, но с баща ми си оставихме кабинета във фабриката, защото тя ни се струва истинското ядро на фирмата – мястото, където се правят асансьорите, мястото, където човек ежедневно спомага за чудото на техниката и за работата в екип. Това не го твърдя аз, а баща ми, но аз трябва да бъда съгласен. Ние продаваме електрически и хидравлични асансьори, товарни и асансьори за коли, повдигащи платформи, гаражни врати, ескалатори, панорамни елеватори, подемници за инвалиди и кухненски асансьори. Освен че ги продаваме, имаме и собствен сервиз за инсталация и ремонт. Сега моята работа се състои основно в това да надзиравам останалите. Чудесно е да надзираваши без някой да надзирава теб. Въпреки че всъщност моята работа се състои в това да бъда собственик, това не е толкова лесно, защото да бъдеш собственик означава, че можеш да правиш каквото си поискаш, но всъщност никога не го правиш. Аз имах повече свободни дни, когато започнах като помощник-монтажист, отколкото сега, когато съм шеф. Да имаш свободата да правиш каквото си искаш е прекалено голяма отговорност и може да ти взорчи доста живота.

Баща ми е един вид специална личност и не ми е много лесно да го опиша. Хората твърдят, че моят характер прилича на неговия. Майка ми също ми го казва, но в нейния случай само, когато ми е ядосана и не намира по-лоша обида, която да ми отправи – същият като баща си си. Не зная. Може и да нося нещо от безрасъдната му личност, но честно казано смятам, че между двама ни все пак има огромна разлика – освен някои други неща, аз не съм на 74 години и не съм достигнал още тази степен на сенилността, която се изисква, за да може мнението на останалите да не те интересува ама хич. Напоследък баща ми посвещава по-голямата част от времето си на слънчевите бани и да дебне новата си домашна помощница в кухнята. Това може да го е правел и с предишните си помощнички, но сега изобщо не го прикрива.

Нашата къща е долепена от лявата страна (в зависимост от къде влизаши) за къщата на сестра ми Нурия, която пък е слепена от другата страна с къщата на родителите ни. Това не означава, че в нашето семейство сме луди и се обичаме толкова, че да си купим три съседни къщи. Всъщност къщата на родителите ми била прекалено голяма и те решили да я разделят на три, за да може след като се оженим да живеем близо до тях – както ние, така и нашите деца.

Нито в моята къща, нито в тази на Нурия има асансьор, но у баща ми – да. Имал го е цял живот – асансьор, който минава през четири етажа, от гаража до ниското студио на тавана, и чиято единствена функция винаги е била да служи на нас – на Нурия и на мен, а сега и на Маркос и Белен – като отлично средство за забавление през следобед. Първото нещо, което децата ми правят, когато отидат в къщата на родителите ми, е да скочат на асансьора, и да се качват и слизат от етаж на етаж, както и да търчат по стълбите, за да видят дали могат да слязат по-бързо. Родителите ми, които не проумяват как ние не сме си сложили асансьор у нас и винаги се оправдават, че било инструмент от първа необходимост, никога не го използват, защото изненадващо твърдят, че на тяхната възраст било добре да си тренираш краката и да се качваш пеша по стълбите. Аз мисля, че всъщност ги е страх да не заседнат в него, но не смеят да си го признаят.

Любимият град на баща ми е Ню Йорк. Мисля, че няма нужда да обяснявам причините, поради които (макар той да отрича) този производител на асансьори обожаваше града на небостъргачите. Може да си го представите в личния му рай – качва се на всеки асансьор в града, собственооръчно натиска копчетата на етажите, наблюдава футуристичния дизайн на кабините, любува се на скоростта, за която неговата архаична концепция за асансьорството не е готова. Честно казано мисля, че това което баща ми най-много цени в нюйоркските асансьори, не е фактът, че са много бързи или много модерни – това, което най-много цени е, че са много, ужасно много, толкова, че и сто фирми като неговата не биха могли да обслужат подобно количество клиенти.

Сестра ми Нурия е две години по-малка от мен и сигурно, за да не следва ужасния пример, който аз съм бил за нея, винаги е била отлична ученичка. Всички твърдят, че прилича много на майка ми. И двете са много слаби, и двете са високи, и двете си изрусяват косата, и двете цял живот са гласували за десните. Основната разлика между тях е, че Нурия е испанка, а майка ми францужойка, и макар да е от 40 години в Испания, продължава да смята за грешно р-тата да не се изговарят като х-та, и в-тата да не се произнасят като ф-та. Баща ми твърди, че във Франция майка ми никога не би могла да се перчи с това, че е францужойка, и затова дошла в Испания. Баща ми се заяжда доста с майка ми, но не може да живее без нея. Майка ми се заяжда много с баща ми, но всъщност винаги се е раздавала за него и е правела всичко, за да е щастлив.

Нурия е нотариус, или нотариуска, и е омъжена за Ернесто, който освен че е психиатър, коси тревата два пъти седмично, и се разхожда всеки ден в продължение на един час преди вечеря, а уикендите си играе на „направи си сам”, и настоява, че колкото и аз да твърдя обратното, никоя от тези дейности не е свързана в неговия случай със страха от смъртта. За разлика от майка ми, Нурия не се раздава много за мъжа си. Ернесто е този, който се грижи за нея, защото, освен всичко друго, тя е и с една глава по-висока. Ернесто и Нурия нямат деца. Причините не са ми известни.

Единственото общо между Ернесто и мен е, че и двамата мразим котарака Арнолд, но понеже животното е на моите деца, аз се опитвам да го защитавам и понякога дори се обиждам, когато Ернесто се заяжда с него и мрънка, че му бил изяждал китайските карамфили. Докато Ернесто подкастрира неговата част от общия плет, който дели нашата от неговата градина, Арнолд се качва на черешата и го наблюдава, и ако Ернесто дръзне да му върне погледа, Арнолд започва да го лае, по така характерния си и уникален начин, което в тези моменти ме забавлява много.

Добре де. Не зная дали съм успял да се представя правилно, но поне се опитах. Една част от това, което съм, я дължа на себе си, друга – на родителите и на сестра ми, трета – на Пати и децата ми, и четвърта – на нещата от живота: вратата на гаража, в която си разбих главата, когато бях на шест, пързалката, по която се подхлъзнах на осем, или ръба на басейна, в който си счупих носа на тринайсет. Това е всичко.

Вечер най-много обичам момента, в който се пъхам в леглото и се покривам с дебелия завивка. От спокойствието и топлината на нашата стая чувам как минава колата на охранителната фирма, която патрулира из квартала цяла нощ. На приблизително всеки половин час се доближава до нашата стая звукът от стария Форд Фиеста, който прилича на такси, и който още преди да се усетиш, вече се отдалечава отново сред безброй еднофамилни къщи, подобни на нашата. Звукът от патрулката е като приспивна песен, която ни позволява да спим и ни дава покой. Спорадичният лай на Арнолд, докато се бие с други котки, ни припомня, че се различаваме по нещо от нашите съседи.

Вече споменах в началото, че ако на света не съществуваха психиатри и психолози, щях да бъда много щастлив човек. Лошото е, че на света съществуват психиатри и психолози, и лошото, даже още по-лошо е, че тези хора имат пипала навсякъде и е много трудно да им се изплъзнеш. В моя случай не беше необходимо да ходя в кабинета на някой психиатър, за да го разбера – в моя случай самата психиатрична наука в лицето на моя зет Ернесто, със забележително високомерие и настървение, се вмъкна в дома ми и стовари ужасното си влияние върху съзнанието ми.

Всичко започна в деня на шестия рожден ден на Белен – един щастлив ден в историята на дъщеря ми и един не толкова щастлив ден в моята собствена. Белен направи празнество вкъщи и покани няколко приятели от училище. Личността на дъщеря ми е толкова странна, че е трудно да се разбере дали се радва на празника си или не. Не бе главно действащо лице на купона, или пък просто съставна част от забавлението – Белен изглеждаше като неутрален наблюдател, като пратеничка на ООН, чиято мисия, далеч от участие в битката, бе да оцени щетите от нея. Тичането, писъците и безконтролната агресивност на приятелите ѝ сякаш все още не бяха разшифровани в тайнствения вътрешен свят на дъщеря ми. Наблюдаваше изумена приятелите си и преди да успее да достигне до някакво заключение, те вече бяха на друго място и тя оставаше втръпчена в една празна сцена. Вече споменах, че не зная дали дали си е прекарала добре. Но със сигурност знам, че не си прекара зле – беше единствената от всички момченца и момиченца, която нито плака, нито мрънка цял следобед, навярно за да се разграничи от битката. Броненосците са такива.

В края на следобед, когато по-голямата част от децата си бяха отишли, а тези, които оставаха, си играеха спокойно на видеоигри, дойдоха родителите ми, сестра ми Нурия и мъжът ми Ернесто, т.е. нейният мъж. Ние с Пати тъкмо събирахме някои балони и гирлянди от пода, когато се чу лаят на Арнолд, а малко след това – звънецът отвън. Отговорих на домофона и излязох да ги посрещна, тъй като силата на котешкия лай предизвика у мен опасение за възможна агресивна реакция към Ернесто.

Излязох и поздравих родителите си, а после и Нурия и Ернесто. Мисля, че тогава забелязах вълнената жилетка, която Ернесто бе облякъл, и ми се стори малко грозна. Сборът от гигантски копчета, подредени едни над други и събрали топка

косми като еленска опашка, превръщаха онази жилетка в нещо като ловен трофей. Образът ѝ остана няколко минути в съзнанието ми и не чух нито един от коментарите и въпросите, които навярно са направили членовете на семейството ми преди да влязат вкъщи. Само помня как Арнолд се съдираше да лае от високата си колона и нарастващото у мен убеждение, че отвъд нашите дразги, с Арнолд споделяме едни и същи възгледи. На небето, силният кънтяващ звук на един самолет, който тъкмо бе излетял от летище Бархас, привлече вниманието ни (на котката и моето) и мислите ми се пренесоха към вътрешността на самолета – жизнената перспектива на онези пасажери, един презокеански 9-часов полет, крилото на самолета се повдига при завоя, индикаторът за предпазните колани изгасва, продължителното бучене на моторите, докато самолетът продължава да се издига – и се зарадвах, че съм си вкъщи и празнувам шестия рожден ден на дъщеря ми заедно с моите родители, сестра ми и зет ми, които както изглежда навярно вече бяха влезли вътре и ме чакаха.

Заварих всички да честитят на Белен и да ѝ поднасят подаръците си. Тя отваряше опаковките с изключително внимание, стараяше се да не скъса хартията с лепенката тиксо. След като отвори и двата подаръка, дъщеря ми показа повече желание да сгъне и запази опаковките, отколкото да се радва на подаръците (една ютия играчка и един ксилофон играчка), които не успяваше да проумее. От двата подаръка единият беше сексистки, а другият – не. Сексисткият беше от родителите ми, а музикално-образователният – от психиатъра и жена му. Белен отнесе всичко, подреди го до останалите подаръци и продължи да съзерцава как Маркос и други две деца си играят на видеоигрите.

Възрастните се отправихме към диваните в другата част на хола, където с Пати бяхме извадили напитки и много сандвичи и питки. Преди да седне, Ернесто заразглежда, както всеки път, когато идваше у нас, малкото книги, които държахме в библиотеката. Изваждаше някоя, прибираше я обратно, вадеше друга, разлистваше я и изчакваше тогава един момент на мълчание около него, за да изрече все същата смешка. Две секунди преди да я каже, опитах да си представя какви точно щяха да бъдат думите му: „Тази не сте я чели, а? Новичка си е.”

–Да не кажете, че тази сте я чели? Новичка си е –каза в този момент Ернесто.

Пати и аз се усмигнахме на психиатъра със смесица от учтивост и разбиране и после се спогледахме. Начинът, по който и двамата огледахме зениците си в тези на другия, и начинът, по който усмивките ни помръкнаха като разтопен сладолед, означаваше, че въпреки това, което се случва по света, въпреки неизбежната глупост, която прояждаше вселената, тя и аз щяхме да говорим все същия език, и щяхме да бъдем заедно.

Ернесто продължи да зяпа някои книги, а аз реших да предприема едно пътуване до кухнята преди да седна. Там отворих и затворих кранчето на чешмата няколко пъти, колкото да се престоря, че правя нещо. Когато се върнах в хола, Ернесто още не беше седнал, така че трябваше да направя още едно пътуване към кухнята, където вместо кранчето, безцелно отворих и затворих хладилника. Когато предусетих, че Ернесто вече е седнал, излязох и седнах възможно по-далеч от него. Този мъж, с перфектния път в косата си, с жилетката си с неописуеми копчета и с тези тъй неприятни кометари, успяваше да ме извади от равновесие, и предпочетох да стоя възможно по-далеч от зоната му на действие.

Пати разказа как е минал детският празник и останалите разделиха вниманието си между сандвичите и думите ѝ. Психиатърът омете три питки с аспержи и аз се приближих да завъртя чинията, за да успеят и останалите да ги опитат. Баща ми започна с една от неговите тиради относно асансьорния свят или по-добре казано – поде старата песен:

– В днешно време думата „асансьор²” не е съвсем правилна, защото за сегашните асансьори функцията на издигане е също толкова важна, колкото тази на слизане, и всъщност би трябвало да се казват „кабини за вертикален транспорт между различни височини”.

След малко дъщеря ми Белен се появи с тортата, която бяхме отредили за възрастните. Ернесто реши да помогне, взе да реже тортата и да я слага в чиниите, за да може Белен да ги раздава, но тя не се зае с тази работа, а остана да наблюдава съсредоточено как психиатърът вкарва ножа в сладкиша, отделя отрязаното парче няколко сантиметра, плъзга ножа отдолу и помагайки си с пръст бързо го прехвърля в чинията на масата. Психиатрите са педантични и перфекционисти. Броненосците – наблюдателни.

² Асансьор – фр. *ascenseur* от лат. *ascendo* „изкачвам се”.

Маркос и двамата му приятели, които останаха у нас, дотичаха и настояха, че искат и от тази торта. Възползваха се от това, че Ернесто режеше тортата коленичил, за да му седнат на мястото, и въпреки че Пати ги скастри за държанието им, Ернесто омаловажи нещата и я помоли да ги остави там. Белен, която изпълни само наполовина задължението си, ми донесе моето парче торта и пак седна в скута ми, за да изядем заедно сладкиша. Психиатърът се нагърби с раздаването на останалите парчета и когато приключи, съвсем естествено и поради липса на друго по-удобно място, човекът реши да седне отстрани на фотьойла ми, все едно някакво дълбоко братско чувство ни свързваше още от най-ранно детство. За миг си представих какво можеше да се случи, ако дъщеря ми не беше с мен; представих си, че психиатърът се настанява в скута ми и фамилиарно кръстосва крак връз крак, започва да си яде тортата и ме оставя изолиран, да гледам кокалестия му гръб.

Не вярвам, че Ернесто е лош човек или с ограничени умствени възможности. Но има дарбата на неуместността – това досадно качество, което го кара да произнася винаги фразата, която никой не желае да чуе или да се върти около теб като конска муха, или да те потупва гальовно точно на мястото, на което имаш прясна рана. Мен (и мисля, че не съм единствен) Ернесто ме изнервя с изключителна лекота. Когато седна отстрани на фотьойла ми, ми се прииска да стана внезапно, за да се разбалансира и психиатърът да се изтърси на земята с цялата си мъдрост. Но не го направих. Напротив, усмихнах се с фалшива любезност. Белен, която от гледна точка на възрастта си е много по-свободна да прави каквото си ще, стана веднага и седна у Патрисия. Без защитата, която ми оказваше бронята на дъщеря ми, се почувствах много по-уязвим. Редицата копчета на жилетката на Ернесто сега се намираще на малко разстояние от лицето ми. Онези космати топки, онези четки от конски косми, твърди като карфици, онзи дебел вълнен конец, осеян с къдрави заешки опашки, притежаваха странната привлекателност на неопределимите предмети и аз не можех да откъсна очи от тях.

Коментарът на баща ми, който помоли Ернесто да си сменят парчетата торта (това на Ернесто имаше повече шоколад), успя да ме разсее – Ернесто сякаш не прие зле наглостта на баща ми, към която от друга страна всички бяхме вече доста привикнали, и му даде парчето си. Аз от своя страна, опитах да се абстрахирам от всичко, което ме заобикаляше, и се съсредоточих единствено върху парчето шоколадова торта, което беше пред мен. С лъжичката атакувах едно

ъгълче и го поднесох към устата си. Вкусих крема, блата и тогава усетих на езика си неприятното гъделичкане на един косъм – едно толкова криволинейно и слабо докосване, колкото и вбесяващо. За мен няма по-отвратително нещо. Опитах се да напирам прикрито косъма с пръсти, но не улучих – той всеки път ме гъделичкаше все повече по езика и движенията ми не бяха толкова сръчни.

– Какво става? – попита Пати учудено.

– Косъм – отвърнах с ръка на устата.

– Ако е с пърхот, не е мой – отсече Ернесто, който е толкова духовит, колкото може да бъде само един психиатър.

От коментара му ми се повдигна, но вместо да повърна, се изправих и казах на сина си:

– Маркос, ставайте от там, освободете мястото на копчетата... – Чух, че Пати се разсмя, а Нурия каза: „Какво?“

– Ъъ... на Ернесто, исках да кажа – поправих се аз – хайде, бъдете така добри да станете от там.

– Каза копчета – отвърна Маркос.

– Кой е копчета? – попита Белен.

– Никой, обърка се – намеси се Пати.

– Родриго, добре ли си? Какво ти става? – попита майка ми.

– Копчета – промълви баща ми в мислите си на глас. – Знаете ли защо момчетата, които носят багажа в хотелите се казват „никола³“?

– Оф, татко, моля те, разказа го три пъти вчера – каза Нурия.

– Нещо си странен днес, Родриго – настоя майка ми, – като отнесен си.

– Малко си блед, добре ли си, мили? – попита Пати.

– Добре съм де, не ме тормозете – отвърнах.

³ Множественото число на испанската дума, означаваща „копче“ (botones), има и значение „николо“.

– Сигурно е в цикъл – каза Ернесто и ме хвана за рамото.

Като чу думата „цикъл” един от приятелите на Маркос го побутна с лакът и се засмя.

– Мамо, какво е „цикъл”? – попита Белен. Ернесто продължаваше да държи ръката си на рамото ми.

– Диего – каза Пати на приятеля на Маркос, който не спираше да го ръчка, – стой кротко, ако обичаш. Хайде, отидете да си играете другаде.

– Ама Двайсет беше – отвърна момчето.

– Кой е Двайсет? – попита майка ми.

Ръката на Ернесто беше като труп на анаконда, отпусната на гърба ми.

– Двайсет на дващсет и пет – каза Белен.

– Маркос е – каза другият му приятел, – висок е дващсет на дващсет и пет, предпочитате го със стъкло или с метакрилат?

– Добре, стига толкова, бягайте веднага да си играете! – ядоса се Пати.

Двамата приятели на Маркос станаха, но той, много щастлив и очарован, че всички го гледат, си остана в средата на креслото като крал. Ръката на Ернесто ми докарваше студени вълни пот.

– Хайде, Двайсет – каза Диего, приятелят на Маркос.

– Ей сега идвам – отвърна синът ми без да трепне, неподвижен, успяваше да ме извади от равновесие.

– Двайсет! Не чу ли майка си?! Какво чакаш?! – изкрециях изведнъж, истински бесен, извън себе си. – А ти си свали ръката от рамото ми, че се побърквам... – махнах рязко ръката на Ернесто, хвърлих чинията си с торта на масата и се приближих до фотьойла на Маркос. – Освободи ми това място, става ли? И край вече на това да ти викат Двайсет – ама че глупост!

Маркос стана и тримата приятели си тръгнаха изплашени. Белен ме зяпаше с отворена уста. Не успяваше да прецени дали това, което ми се случва, е повод за

радост или за тъга. Седнах на фотьойла и всички започнаха да ме обстрелват отново.

– Ама, мили, не е чак...

– Родриго, трябва да си починеш.

– Първо ще трябва да се успокои, ама че следобед – това беше Нурия.

– Искаш ли няколко дни отпуск, Родриго? – попита баща ми.

– Ама...

– Кажу ми нещо, скъпи – нареди Нурия на Ернесто, – не ти ли се струва малко странен?

– Струва ми се, че го пришипорвате – отвърна Ернесто, който без да си вземе поука, се приближи отново до мястото, където се намирах аз, заста на прав до мен и си прочисти гърлото. – Защо каза онова, Родриго? Каза „копчета”, когато всъщност искаше да изречеш моето име.

Психиатърът ме гледаше втренчено.

– Защо каза „копчета”, Родриго?

Погледнах жилетката на Ернесто и колекцията от странни кръгове като бисквити, пълни с косми, все едно отговорът на въпроса на Ернесто беше очевиден.

– Отговори де, Родриго.

– Защото... защото... Не зная... Малко ми е лошо.

– Да не би да е нещо от храната? – попита майка ми.

– Да отворим ли прозорецът да влезе въздух? – попита Пати.

– Ама аз си се чувствам отлично, по дяволите, не знам какво ви става – казах и отново си смених мястото, за да се отдалеча от досадника Ернесто.

– Думите не идват случайно, винаги има причина, скрита или не, която ни подтиква да ги изречем – психиатърът се разхождаше сега пред библиотеката, все едно изнася лекция.

– *Оставете ме на мира, зле ми е.*

– *Дай да се разберем, чувстваш се отлично или ти е зле? – попита Нурия.*

– *Да видим – поде отново Ернесто, – да ти измерим пулса.*

Хвана ме за китката.

– *Спокойно, спокойно, потии се, отпусни се, дишай бавно и дълбоко, така, едно, две, едно, две.*

Острият нос на психиатъра беше само на няколко сантиметра от лицето ми. Зъбите му бяха изцапани с шоколад и дебелият му глас не ми даваше и миг покой.

– *Напоследък бил ли си изнервен? Напрегнат? Изпитвал ли си страх или световъртеж, или подобни на сегашното изпотявания? Понякога пристъпите на паника се появяват внезапно без ясни симптоми.*

– *Не, не, не, изобщо.*

Ернесто взе едно списание изпод масата и започна да ми вее. Вдигаше и сваляше бавно списанието, описвайки голям кръг, по най-демонстративния възможен начин.

– *Ернесто, няма нужда наистина, вече съм по-добре.*

– *Вей му, вей му, ще му дойде добре – насърчи го майка ми.*

– *Ама аз...*

– *Мамо, какво му става? – попита Белен.*

– *Нищо, миличка, малко му призля.*

Ернесто продължаваше да прави реверанси като на Аллах със списанието. Въздухът, прекалено силен, вледеняваше капките пот по челото ми. Интензивният ритъм, който Ернесто беше наложил на движенията си, беше ритъмът на едно мъчение, едно махало, което все се връща. Прииска ми се да кажа нещо, каквото и да било, само и само да не търпя натиска, на който ме подлагаше този човек. Постарах се думите ми да съвпадат с ритъма на движенията му:

– Виж, Ернесто – списанието беше горе. – Как да ти кажа, тази... – списанието беше долу – ... тази жилетка – списанието се спускаше отново, без прекъсване. – Мамка му, можеш ли да спреш за малко!

Ернесто спря движенията си и ме изгледа малко изплашен от реакцията ми. Тишината, която ни заобикаляше, беше предназначена, за да я изпълня аз с моите думи.

– Човече, мисля, че може да е заради тези копчета, които носиш на жилетката. Така де, това всъщност е единственото обяснение, което намирам за моето неразположение.

Прихиатърът се усмихна триумфално и закима енергично с глава. Мисля, че всъщност не знаеше каква позиция трябва да заеме впоследствие и затова движеше толкова силно глава. Помислих, че може и да приеме лошо коментара ми – това ми е недостатък. Ето защо, вместо да му кажа истината (че не само копчетата му, а и самият той, самата му личност, ме изваждаха от релси), му заявих с треперещ глас:

– Не са само твоите копчета, всъщност ми се случва с всички копчета.

– Типично за него – каза сестра ми Нурия, – мята камъка, а после се крие...

– Нурия, моля те – каза Ернесто, който преглътна и се заразхожда отново пред библиотеката. – Значи те притесняват копчетата, Родриго.

– Да, не знам, само като видя копче...

– Съжалявам наистина, нямах представа, че имаш такъв проблем – психиатърът, много огорчен, си свали странната жилетка и я подаде на Пати. – Може ли да я отнесете за малко от тук?

Пати отнесе жилетката в един гардероб и изпълнението на това действие – неприятна и самоотвержена задача, ми напомни на онези хора, чиято работа е да събират мъртви животни от пътя.

– Мамо, какви са тези неща по жилетката? – попита Белен.

– Копчета, дъще, копчета.

– Родриго, става дума за фобия – каза психиатърът, докато крачеше – предполагам знаеи. Този тип ирационални разстройства са по-често срещани, отколкото си мислиш, но се лекуват лесно. Трябва да се обърнеш към специалист.

– Добре, добре, ще го направя – отвърнах, вече много по-освободен от напрежението, на което бях подложен.

– Аз мога да те приема в моя кабинет и да те насоча малко, макар че не съм специалист в тази сфера.

– А, чудесно, много благодаря, би ми било приятно да те посетя, но мисля, че не трябва да се притесняваш – излъгах аз.

– Не, не е никакво притеснение. Проблемът при този вид невроза е, че може да се разрасне и да засегне други области от всекидневието ти.

– Но не е опасно, нали? – поинтересува се Пати.

– Не, но ако не прекратиш това, Родриго, твоето поведение може да става все по-неконтролируемо. Фобиите имат силно асоциативен характер и копчетата днес, утре могат да се превърнат в най-различни предмети. Не е опасно, но е сериозно.

– Както и да е, копчетата не ме отващават чак толкова, само понякога – това бе напразен и доста закъснял опит да сложа нещата по местата им.

– Няма страшно, Родриго, няма нужда да отричаш какво чувстваш.

– Разбира се, синко, нали Ернесто само ще ти помогне – намеси се майка ми.

– Добре де, добре, казах го, защото не е необходимо... Звънецът откъм улицата и лаят на Арнолд прекъснаха думите ми. За миг си помислих, че си въобразявам тези звънци, че това е буквалният израз на настроението ми, пронизителен зов, отправен към Ернесто и всички останали, който съдържаеше цялата истина, която не посмях да произнеса с най-прости думи. Пати се изправи.

– Отивам, сигурно са родителите на Диего или на Хавиер – каза тя. Грите момчета се затичаха надолу по стълбите и я изпревариха.

– Добре – каза Нурия – и ние ще си ходим.

– Да – съгласи се майка ми и всички се изправиха. За по-малко от минута роднините ми си тръгнаха, а аз останах да си седя във фотьойла, най-накрая свободен, макар и малко замаян, и с ехото от последните думи на Ернесто все така жужащи като насекоми в ушите ми: „Родриго, нали знаеш къде съм.” Пати и Маркос изпратиха всички гости, но Белен остана с мен, седеше на дивана отсреща и ме гледаше. Тя не подозираше за смесицата от чувства, които ме връхлитаха. От една страна исках да изтичам на улицата и веднъж за винаги да кажа на Ернесто четирипет неща, ама хубавичко да му ги кажа. От друга страна започвах вече да изпитвам (а не бяха минали и 30 секунди от тръгването на Ернесто) известни угризения, заради държанието ми – навярно доста дръзко, навярно инфантилно, навярно нетърпеливо и нетолерантно спрямо него – моя зет все пак. Това е нещо, което ми се случва доста често наистина. Дори най-непоносимите хора предизвикват у мен съжаление, когато не са наоколо. Още малко и щях да изляза на улицата и да прегърна Ернесто.

– Тате – каза тогава дъщеря ми, – да поиграем, че ти си Ернесто, а аз идвам в твоя кабинет.

– Кабинет, дъще, казва се кабинет – казах усмихнат и станах, за да ѝ лепна една огромна целувка на челото. – Друг ден ще играем, сега трябва да слагаме пижамите и да измием зъбките.

Тази нощ, докато уринирах в градината, имах време да помисля над случилото се. Сред месестите листа на кайсията се очертаваше къщата на Нурия и Ернесто. Синкавата светлина от телевизора на долния етаж мъждукаше. Предположих, че Ернесто гледа телевизия – сам, бос, заровил ръце между пръстите на краката си. В този момент почувствах отново нещо подобно на съчувствие. Горкият психиатър живееше с перманентната фикс идея да доказва на света, че е някой, но тази нощ в леглото му, с жена му нотариус спяща до него, не би имал друга утеха освен острата миризма на краката си, напоена в пръстите на ръката му.

Посред нощ се събудих от един кошмар. Арнолд дойде в леглото ми и ми зализа краката, и изведнъж аз осъзнах, че цялата му козина е покрита с ужасни и гигантски копчета, които му бяха зашити направо за кожата. Последвах Арнолд до градината и двамата се озовахме в мазето на Ернесто, което както изглежда беше и негов кабинет – нещо като лабораторията на доктор Франкенщайн, където Ернесто

искаше да извърши върху мен същите злодеяния, които вече беше сторил на горката котка. Той ме преследваше с огромно копче и игла, докато не се събудих, облян в пот.

В последвалото състояние на просъница, една идея се завъртя в главата ми – всичко, което се бе случило предишния ден с Ернесто, бе просто една хитра и прикрита стратегия от страна на психиатъра, за да ме накара да падна в лапите му. Стигнах даже до заключението, че жилетката, с която беше облечен, отговаря на хладнокръвно пресметнатия му план, но на следващата сутрин, когато стаята беше обляна в светлина и мислите ми имаха повече неща, за които да се захванат, отхвърлих като абсурден подобен низ от хрумвания.

3

Да знаеш с какво се занимават психиатрите, е също толкова трудно, колкото да знаеш с какво се занимават психолозите. Преди да отида в кабинета на моя зет Ернесто, аз имах много бегла идея за ролята на психиатрията. След като отидох на една консултация (и на още 10–12 консултации при психиатри и психолози) вече нямам ни най-малка представа. Достигнах до заключението, че със сигурност никой не знае що е то психиатрия или психология, нито каква е разликата помежду им, и че основното занимание на психиатри и психолози е да се опитват да разберат кои са те самите и с какво се занимават. Също както ние с баща ми – вместо да се съсредоточим в продажбата на асансьори и подобряването на нашите продукти и услуги, посвещаваме половината си време на дискусии върху нашето положение в обществото и историята на западното асансьоростроене. Добре де, всъщност това го прави баща ми.

Аз никога не съм питал никой психиатър или психолог (Боже опази от такава дързост) в какво се състои работата им, разбира се. Но те самите систематично се опитват да ми обяснят каква е тяхната роля, какви са техните задължения, кои са техните предизвикателства в изграждането на свършения човек на XXI-ви век.

Направо е невероятно. Влизаеш в кабинета и преди да те попитат как си или как я караш, вече ти разправят неща от сорта на: „Психологът не някоя важна личност, той е просто приятелят, с когото се осмеляваме да споделяме.” Но когато вече си прекарал известно време с тях, също могат да ти кажат и следното:

„Вижте, моята работа на психолог не е да ви казвам онова, което искате да чуете” или „Грешите, ако смятате, че аз съм тук само, за да ви подписвам рецептите”.

Вярвам, че дълбоко в себе си тези хора имат проблем с идентичността, и че всички те биха потърсили психологично лечение, ако случайно успеят да се разберат какво точно означава това. Що се отнася до мен, отдавна се отказах да добия ясна представа за гилдията им и предпочетох да си остана с представата, която имах за психиатъра като човек, който лекува психически заболявания, колкото и те да не спират да ми повтарят обратното и обратното на обратното.

Работата е там, че ангажиментът, който нелепо поех – да посетя кабинета на Ернесто – предизвика у мен съвсем ново и непознато състояние на безпокойство. На следващата сутрин – неделя – се събудих много рано и имах възможността дълго да размишлявам в леглото. Дните, в които искам да си поспя като хората, са дните, в които най-рано се будя.

И обратно, дните, когато трябва да ставам рано, дори не успявам да чуя будилника. Така става с много неща. Дните, когато съм най-гладен, въпреки има само супа и риба за обяд, и когато приключа с яденето, съм също толкова гладен или дори още по-гладен отпреди. И обратното, дните, в които съм хапнал малко тортиля в офиса, въпреки има ориз по кубински и телешко рагу с картофи и се натъпквам до пръсване. Същото става и с телевизията – ако по първа дават хубав филм, по Евроспорт предават състезание по айс пакинг, а по втора има страхотен документален филм за гепардите. Но ако по Евроспорт има шампионат по вдигане на тежести, което е адски скучно, тогава по първа има галапредставление за Южна Америка, а по втора – интервю с Нарма Вудал⁴.

Но като изключим всичко това, мислите ми онази сутрин – с Пати, която все още спеше до мен – се концентрираха логично в посещенията, което рано или късно щеше да се осъществи в кабинета на зет ми Ернесто. Зная, че нищо не ме задължаваше да го направя, и че можех да го пратя за зелен хайвер, ако исках, но едно странно чувство за съчувствие, придружено от известна доза чувство за вина, ме възпрепятстваше да го направя. Трудно е за обяснение. Съчувствах на психиатъра за ноците му прекарани пред телевизора или за сутрините му, когато чистеше дъното на басейна си. Съчувствах му за палячовското му поведение, за компулсивното му

⁴ Името на журналистката е Норма Видал.

влечение към реда, за нуждата му да се самоутвърждава с всяка една от думите и жестовете си. Аз го бях злепоставил (него и жилетката му) предния ден, и сега чувствах, че трябва да му дам възможност на негов собствен терен за ответен удар – да бъде нещо повече от обикновен непоносим зет.

Добре де, всичко, което казах е вярно, но също е вярно, че липсва една важна подробност – любопитството ми. Ами да, наистина бях доста любопитен да видя кабинета на съседа ми, да видя на място с какво се занимава той ежедневно, какви са пациентите му, колко растения държи в кабинета си, колко лавици, колко неотваряни книги или колко снимки на жена му има. Представях си как Ернесто крачи от единия край на кабинета до другия, докато дава съвети на пациентите си (те наистина ще да са доста търпеливи⁵) и се опитва да пробута същите предупреждения, които би могъл да ми отпрати и на мен за тази непоносимост към копчета, дето ми приписваше. Ако трябваше да отида някой път в кабинета на зет ми, това беше моментът. Вълнуващият свят на психиатрията се разкриваше пред мен.

В този момент шумът от косачката на Ернесто ме разтреса в леглото и събуди Пати, която подскочи – още не можеше да привикне към небесната музика, която разтоварваше нашите неделни утрини. С Пати се спогледахме с взаимно разбиране, но се съдържахме да промълвим и дума, тъй като шумът беше толкова силен, че не можехме да чуем и собствените си гласове. Предположих, че Ернесто е решил да подкастри отново връхчетата, защото косенето вече го извърши преди два дни. Всичките ми предишни разсъждения за Ернесто и психиатрията придобиха тогава, разбира се, един съвсем различен нюанс. Стори ми се абсолютно несправедливо, че точно на мен се е паднал такъв съсед, който освен че е непоносим, ми е и зет, и който в свободното си време си няма друга работа освен да ми вгорчава живота. Още по-несправедливо ми се стори също и това, че не стига че ми беше съсед и зет, ами трябваше да ми е и психиатър и да ме задължава да ходя при него на консултации. Такъв ми бил късметът. Може би към състраданието ми към Ернесто и любопитството ми към неговия кабинет, сега трябваше да прибавя и нещо като влечение към скритото, към най-закътаните дълбини на едно съзнание, толкова непоносимо като неговото, или някаква ужасна фаталност, която ни тласка към най-неподходящите пътища.

⁵ Играта на думи с *paciente*, което освен „пациент“, означава и „търпелив“.

Наистина следващият нопеделник в седем следобед отидох на посещение в психиатричния кабинет на Ернесто Лопес Аделантадо (така пишеше на табелката на долната врата), който той бе наел на улица „Аяла”, почти на ъгъла с „Принсипе де Вергара”. Точно в този момент, не преди това, осъзнах, че това е фамилията му „Аделантадо”⁶, и реших, че той е искал да го скрие от мен, защото е доста изкушаващо да се направи шеговитата връзка между фамилията му и състезателната му всезнаеща натура, добре известна на всички ни. Сигурно, помислих си, този човек има толкова ниско самочувствие, че не е намерил нищо по-добро от собствената си фамилия, за да охарактеризира същността си. Но след това се замислих също, че не трябва с такова отношение да влизам в кабинета на моя зет, макар че като видях пак думата „Аделантадо”, отново ме напуши смях.

– Добър ден – каза бялата престилка, която се подаде иззад вратата. След като видях престилката и се замислих за възможната ѝ полза в един психиатричен кабинет (все едно депресиите на пациентите можеха да ти опръскат дрехите), вдигнах поглед и срещнах на лицето на девойката, която ме гледаше – типичното изражение на човек, принуден да прекъсне четенето си на списание „Десет минути”.

– Добър ден – отвърнах, – идвам при доктор Аделантадо.

Момичето изглежда се поколеба за миг. Моето вълнение беше огромно. Не бях на себе си и думите, които последваха, ми прозвучаха сякаш не бяха изречени от мен.

– Извинете – казах, – сигурно съм Подранил малко, но съм подранил само с Десет минути.

Момичето правилно прецени, че двете ми свързани шегички са толкова лоши, че най-добре да не им обръща внимание.

– Няма го – каза тя, – днес не приема.

– А, чудесно, значи ще дойда някой друг път – отвърнах аз, толкова смутен от майтапите си, че за по-малко от половин секунда вече се бях обърнал и се бях пъхнал в асансьора отдясно. Толкова бях нервен, че не осъзнах, че се намираме на партера и всъщност не съм използвал асансьора на идване. Натиснах копчето за партера, но асансьорът не помръдна. Видях на табелката над копчетата, че е „Шиндлер” и се

⁶ Аделантадо (исп. *adelantado*) – подранил.

убедих за пръв път в живота си, че една от любимите тези на баща ми е вярна – „Шиндлер” откровено казано западат. Но в този момент сестрата отвори вратата на асансьора и ме извади от заблудата ми.

– На улицата ли излизате? – попита тя и, преди да потвърдя, ми посочи входната врата, точно насреща.

– Да, разбира се – отвърнах, а кръвта бушуваше в бузите и ушите ми, и прибавих, за да се почувствам по-добре: – Предайте на доктора, че съм идвал и че... въ, щеше да ми бъде приятно да го вия, но едва ли ще мога да дойда отново, аз съм моят зет, т.е. неговият зет Родриго, неговият.

– А, вие ли сте?

– Да, аз съм, разбира се, винаги съм си бил аз.

Момичето ме покани с глава да вляза.

– В понеделник не приема, но щом става въпрос за вас...

Отведе ме в една малка чакалня и затвори вратата след себе си. Остави ме сам в онази стая, която си представих, че е пълна със страдание и тъга, витаещи във въздуха. Седнах на един от двата дивана и краката и гърбът ми потънаха, докато не се изгубих в онези възглавници, деформирани от многото хора, седяли отгоре. Огледах се. Честно казано това, че психиатрите също имат чакалня ме озадачава – да споделяш залата с други болни, да срещнеш може би някой познат и да му споделиш, че страдаш от някаква фобия или мания за преследване.

Започнах да се изнервям. Станах и закрачих из стаята. Мисля, че единствената функция на лекарските чакални е да опъват нервите на пациентите. По този начин авторитетът на господин доктора изглежда по-внушителен, а той, мирно и тихо си чака от другата страна на бюрото в кабинета си. Отново се загледах по колекцията от гравюри, които висяха на стените. Свалих една от любопитство и я погледнах отзад. Тогава установих това, което още на пръв поглед ми се стори очевидно – тази тъй несвършена, непасваща и несъразмерна рамка, не беше правена в магазина на жена ми. На етикета на рамката пишеше „Маркос Коредор”, т.е. конкуренцията на Пати – онзи голям магазин на улица „Артуро Сория”, който бе завзел пазара в региона, и който докарваше толкова главоболия на

жена ми и съдружничките ѝ. За миг, трябва да призная, цялото съчувствие, което изпитвах през последните дни към моя зет (както и вълнението, което ме завладя последните няколко минути), се изпари окончателно. Оказа се, че когато зет ми отворил кабинета си преди няколко години, е дръзнал да занесе тези гравюри при конкуренцията, където освен, че не се е възползвал от отстъпката, която Пати щеше да му направи, качеството на материалите и на крайния продукт бяха безкрайно по-лоши. Гневът под формата на капки пот, се стичаше по гърба ми и достигаше толкова високи нива, че помислих дали всичко не беше една провокация, начертана от Ернесто, с единствената цел да предизвика у мен състояние, което удобно да ме предразположи към определена терапия. Веднага се отърсих от подобни идеи, разбира се, и докато се опитвах да закача отново картината, вратата на стаята се отвори и се появи интригантското лице на Ернесто.

– Родриго – каза той, – как сме?

– Аз съм добре – отвърнах с протегната ръка, – но картината беше малко накриво.

– А, не се притеснявай. Харесват ли ти? Подари ми ги една пациентка. Приятелка е на Нурия и тъй като не ѝ взех пари, разбира се, ми ги подари. Даже ги донесе рамкирани.

– Да, разбирам – казах без дори да имам смелостта да се погледна в очите жалките си предходни мисли, нито усмихнатото лице на зет ми.

Влязохме в кабинета му. Седнах от едната страна на бюрото, а той от другата – в едно голямо черно кожено кресло.

– Как ти се струва моето местенце? Сигурно си бил любопитен да го видиш, предполагам.

– Да, да – отвърнах и се заоглеждах наоколо. Кабинетът беше много голям. Бюрото на Ернесто се намираше в единия край до прозореца, който гледаше към улица Аяла, покрит с щора с фини метални наклонени пластини, през които, не се и съмнявам, Ернесто си позволяваше да наднича, доколкото може, също като адвокатите, журналистите и полицаите от американските филми, за които няма по-

голямо удоволствие от този жест – да държиш в ръцете си властта да отвориш реалността наполовина и да наблюдаваш отрецната страна.

В другия край на стаята имаше диван и ниска маса. Всичко беше изключително подредено и чисто. Предположих, че самият Ернесто е отговорен за тази чистота, и си го представих как между двама пациенти, минава масата с парцала, а картините и лавиците – с метличката от пера. Имаше растения навсякъде, както бях предположил. Този човек беше такъв любител на ботаниката, че се изненадах да видя, че на пода няма килим от естествена трева. Но целият периметър на кабинета му беше ограден от фикуси, грамофончета, палми и много други видове интериорни растения, чиито имена се надявам да не науча никога. Ернесто ми каза веднъж, че листата на растенията трябва да се почистват с бира, за да блестят. Представих си го също как две минути преди да дойда, въоръжен с памук, накиснат в бира, търка внимателно всяко едно листо на растенията си.

Погледнах Ернесто, седнал в креслото си, и осъзнах, че той е още една част от периметъра на стаята – навярно още едно растение, чакащо някой да го полее или да му измие листата с малко бира. Замислих се, че мълчим вече от няколко минути и затова кръстосах крака, прокаших се и го погледнах пак. Ернесто ме наблюдаваше втренчено, подпирайки брадичката си с показалеца и палеца на дясната си ръка, но не изглеждаше разположен да говори, сякаш искаше да покаже, че тишината не го плаши (нито нещо, което би могло да се случи или изрече в този кабинет) и че там той отброява времето и контролира ситуацията.

– А жена ти как е? – попитах аз, когато вече започвах да си изпускам нервите.

Ернесто не отговори. Гледаше ме в очите, а аз се опитвах да устоя на погледа му без да казвам нищо, защото ме беше яд, че той се опитва да налага по такъв начин реда, по който да се случват нещата там. Но психиатърът не се изплаши от погледа ми, нито от тишината, и остана неподвижен, с брадичка, подпряна на ръката му и с щръкналите клонки, които се подаваха зад ушите му.

– Добре де, нали знаеш – признах се за победен накрая, – тук съм, защото ти ми каза, но нали знаеш, на мен това с копчетата не ми се струва изобщо обезпокоително.

– Така – каза Ернесто като се повдигна на място. Взе лист и химикалка и ме погледна. – Кажми ми данните си. Име?

– Ернесто, моля те – скастрих го аз. – Няма нужда да си играеш на доктор с мен. Отлично знаеш данните ми.

Ернесто завъртя химикалката с върха на пръстите си.

– Виж, Родриго, ако искаш да се подложиш на лечение при мен, трябва да ме уважаваш. Дойде, за да се лекуваш или за да побъбрим малко в кабинета ми?

Ама че непоносим тип! Само сестра ми Нурия може да се омъжи за такъв.

– Да се лекувам – отвърнах.

– Добре, в такъв случай трябва да спазваме необходимата дистанция. Не сме роднини, нито приятели, нито съседи. Аз съм лекар, а ти – пациент. Това е правило номер едно, ясно?

– Да.

– Кажми ми името си – повтори той и отново се въоръжи с химикалката.

– Родриго Монталво Летелиер.

– Възраст.

– Извинете ме за момент, докторе. Ако това е правило номер едно, кое е правило номер две?

– Правило номер две гласи, че пациентът никога не прекъсва лекаря, че пациентът винаги следва инструкциите, които лекарят му дава, защото дори пациентът да смята обратното, лекарят винаги знае повече. Разбрано?

– Малко е прекалено, а? Само да тръгнеши да си купуваши асансьор, ще видиши ти тогава.

Сега Ернесто отново се отпусна в креслото си.

– Ще бъда откровен с теб, Родриго. Правя това от добра воля. Твоята фобия е като всяка друга и всеки психолог би могъл да те лекува. Но като те знам, че няма да отидеш на друг психолог, предпочитам да те лекувам аз.

– Благодаря ти.

– Не ми благодари. Също така смятам, че е задължение на психолога да предложи помощта си преди пациентът да му я е поискал.

Вече споменах, че това е типична черта за психолозите, да говорят за способностите си.

– Добре, ще спазвам правилата – казах. –Щом искаш да знаеш възрастта ми – на 37 години съм.

– Добре – каза Ернесто. –Това е първият ти път при психиатър, нали?

Ернесто си записа още няколко фрази на листа и отново ме погледна.

– Ще видиш, че фобиите, като твоята към копчета, се проявяват под формата на очевидно ирационален и прекомерен страх към нещо: предмет, ситуация, каквото и да. Обикновено самият болен признава, че страхът му е абсурден и че няма нищо общо с реална заплаха, но не може да направи нищо, за да го победи.

– Да, ясно, всъщност...

– Така – Ернесто вдигна ръка, за да ме прекъсне и отново демонстрира кой командва там, – зад тази фобия се крие винаги някакъв емоционален конфликт и работата на терапевта е да се опита да го извади наяве. Точно това ще направя аз с теб, ще се опитам да разшифровам конфликта или конфликтите, които отключват непоносимостта ти към копчета. Съжалявам, но ще трябва да се поразровя малко тук вътре – каза, посочвайки главата си.

– Имаш предвид тук вътре, моята глава? – попитах, показвайки моята.

Ернесто се съгласи и отвори няколко чекмеджета на бюрото си.

Започнах да съжалявам, че съм дошъл на това място.

– Ернесто.

– Какво.

– Възможно ли е също да имаш фобия към хората?

Ернесто извади някакви пластмасови шаблони от едно чекмедже и ме погледна.

– Не се притеснявай за това, Родриго, аз ще се заема да оценявам фобията ти.

Закрепи шаблоните върху бюрото и ги постави така, че аз да ги виждам ясно.

– Виж, сега ще се съредоточиш във всеки един от тези шаблони и ще ми кажеш какво чувстваш. – Показа ми един шаблон с един обикновен черен квадрат по средата. – Какво чувстваш?

– Нищо.

– А сега? – попита и ми показа един черен правоъгълник.

– Нищо.

Показа ми един триъгълник.

– Нищо.

Ромб.

– Нищо.

Един шестоъгълник.

– Нищо.

Кръг. Погледнах Ернесто.

Лицето му се подаваше над шаблона. За малко да се разсмя.

– Какво чувствам сега?

– Да.

– Че това са поглустии.

– Моля?

– Извинявай, ама това е просто смешно.

– Не, не, това е добре, трябва да изкажеш какво чувстваш, както ти дойде.

Усетих някакво облекчение, защото психиатърът не ме упрекуваше.

– Осъзнаваш ли как се обърка? Сбърка едни срички с други.

– *Аз ли?*

– *Да, ти.*

– *Ама какви ги говориш.*

– *Както го чуваш.*

– *Не съм объркал никакви срикчи, Ернесто.*

– *Ето виждаш ли?*

– *Какво става!*

– *Пак се обърка, и това е смисълът на теста, да определи възможните промени, свързани с определени модели. Забележи, че в момента, в който ти показах тази фигура, кръг, ти започна да се изнервяш и да си плетеш езика. Ернесто беше толкова доволен, че за миг помислих, че ще литне из стаята като балон с горещ въздух. Този тип хора, които се имат за нещо повече от другите, умират от кеф, когато решат, че са открили доказателство за някоя от умните си теории. Вече не ми беше толкова смешно, разбира се.*

– *Ернесто, този кръг не ме дразни, ама хич. Не искам да те обидя, но това, което ме дразни е абсурдният тест, на който ме подлагаш.*

– *Родриго, моля те, не забравяй правилата, които прие да спазваш. – Извади скорострелно нов шаблон. Беше един сив кръг с дебело черно очертание. – Кажми ми какво чувстваш, бързо.*

Поех си дълбоко въздух и преглътнах.

– *Ще ми се да заплача, искам да бъда с дъщеря си, която люлее куклите си близначки, искам да бъда в градината вкъщи сега, когато е тихо, или на надуваем дюшек наред морето, или в търговския център да ям трети млечен сладолед. Предпочитам да бъда на което и да е място, само не и тук, предпочитам да съм в задръстване, самолетна катастрофа, погребение, отколкото да продължавам да пътяр това. Умолявам те да спреш с това, моля те, мамка му, моля те, накрая тиспогаши каквото искаш...*

– *Явно е, Родриго, не се инати да отричаш.*

– Добре де, млъкни вече, камам му!!

Мисля, че никога през живота си не съм крецял така. Листата на някои растения още трепереха от свирепия ми вик.

– Като ме томорзиш така, как няма да се неризвям? Мамка му, вече не мога и да говоря, сигурно си на седмото небе.

Трябва да призная, че това беше единственият момент, в който Ернесто прояви професионализма си. Завидно успя да не се засмее на моите думи и запази хладнокръвие.

– Не се отчайвай, Родриго. Излизат на повърхността много силни емоции, които са свързани с тези шаблони и ние трябва да ги разгадаем.

– Що не го духаиш – бях наистина груб.

– Искати ли да направим почивка?

– За да го духаиш ли? Не, искам да приключваме вече с това.

– Трябва да се радваш, че дойде, Родриго. Проблемът с копчетата отключва по-дълбок проблем, който е много по-сериозен.

– Умирам от кеф, ама си тръгвам вече.

– Сега, сега, но кажи ми, тази лека парафазия, от която страдаш, хващали ли са я досега?

Очевидно силите започваха да ми изневеряват по всички флангове. Психиатърът ме довършваше, газеше това, което след малко щеше да бъде трупът ми. Вече не ми оставаше нито капка гняв, омраза или възмущение. Сега всичко бе слабост, страх, боязън. Оказваше се, че вече не само се дразня от копчетата, ами на всичкото отгоре се превръщам в пелтек. Предположих, че следващата стъпка е да ми открие рак.

– Парафазия? – казах с изтънял от сраха гласец, все едно самото произнасяне на думата може да влоши положението ми, което изглежда вече беше тревожно.

– Да, няма страшно, силабичните парафазии като твоята са проблеми на латералността, които обикновено са свързани с дислексията. Но обикновено става дума за едно леко заболяване, което не е задължително признак за мозъчно увреждане. Каж ми нещо, знаеш ли дали си имал някакъв проблем, докато си проговарял или си се учил да пишеш и това да ти е пречело в училище? Известно ти е, че дислексията е основната ендегенна причина за изоставането в училище.

Основната причина за изоставането в училище. Това ми беше познато. Едва ли някога ще разбере как може да има повече от десет различни неща, които са основната причина за изоставането в училище. Според мен, трябва да се обединят всички, защото аз не бях изостанал в училище, а направо парализиран. Най-високата оценка, която получих по време на средното си образование беше среден 3 по физика и се дължеше на интереса, който незнайно защо баща ми прояви към разрешаването на едни задачи със скрипци и асансьори, които занесох вкъщи. Във всеки случай, само това, че ми лепнаха диагноза терминална дислексия, и че тя е основната причина за моето изоставане в училище, не ми беше никак забавно, наистина.

– Никога нищо не са ми откривали, винаги съм си чел и говорел перфектно.

– Това не е вярно, Родриго, току-що го видяхме. При състояния на емоционално възбуждане променяш реда на сричките и даже на думите и това трябва да го коригираме. Освен това, не за първи път забелязвам в говора ти тези така характерни парафазни изменения.

– И ти имаши куп изменения, ама аз не ти казвам да си оперираш мозъка. Защо не ме оставиш намира? Бъркам само, когато ти ме караш да сбъркам. Така че си тръгвам, не знам защо изобщо дойдох тук – казах аз, но щом понечих да се надигна, забелязах, че Ернесто промени позата си като се отпусна в креслото и ме погледна в очите.

– Както желаеш. Решението си е твое.

Желаех да си тръгна. Решението ми бе да си тръгна.

Но се поколебах и когато се колебаеш, винаги правиш обратното на това, което всъщност искаш да направиш. Когато ме хване задръстването в Мадрид и се колебая между два възможни пътя, винаги избирам този, който мисля, че е най-

лошият. Не зная защо, много е странно. Но щом настъпи моментът да избира, опцията, която ми изглежда най-лоша, ме привлича необичайно много. Не знам, вече споменах, че това би могло да се нарече съдба – ако ще падаме в дупка, ще паднем в най-дълбоката.

Помълчах няколко секунди, докато съдбата не се намеси най-накрая.

– Обясни ми какво ми е, само ми го обясни – казах, – но без да злорадстваш.

Ернесто си прочисти гърлото, надигна се отново на масата, взе един лист А-4 и разви капачката на писалката си Ватерман. Разочарованието ми бе огромно, когато разбрах, че въпреки всичките ми надежди, Ернесто изобщо не беше забравил проклетите копчета.

*– Така. Ти дойде в кабинета ми с цел да излекуваме фобията ти към копчета – той написа на листа думата **ФОБИЯ**, – а сега се оказва, че става въпрос за друго разстройство, наречено парафазия – написа и думата **ПАРАФАЗИЯ** на листа и вдигна очи, за да ме погледне, както прави котаракът Арнолд, когато ме следи от телевизора. – Все още обаче не знаем дали тези проявления са свързани по някакъв начин в твоята психика. Не изглежда случайно, Родриго, че именно кръглият модел, този на копчетата, отключи у теб реакция на парафазия. Вероятно има тясна връзка между двете състояния – Ернесто нарисува елипса около думата **ФОБИЯ** и още една около думата **ПАРАФАЗИЯ** и свърза двете елипси с двойна срълка, – а ние трябва да диагностицираме каква е тази връзка. Мнението ми е, че не може да лекуваме едната без да лекуваме и другата.*

Направи пауза или поне така ми се стори на мен. Може би не беше просто пауза, а вече бяхме приключили. Вдигнах поглед от листа и се вгледах в устните на Ернесто да видя дали ще прибави още нещо.

– Предлагам да започнем да лекуваме парафазията, която на този етап ме безпокои повече – казах устните, – да я диагностицираме, да я определим и после да я лекуваме правилно. Това може да ни отнеме няколко месеца.

Ернесто ме погледна, затвори писалката си и почука по бюрото. Тогава се изправи и се приближи до мен, като го заобиколи.

– Свършихме ли вече? – попитах и също се изправих преди психиатърът да може да седне отсрани на креслото ми – един от специалистите му.

Ернесто ме хвана за рамото.

– Ако искаш, Родриго, ще проуча случая ти и ще ти изготвя доклад. Като имаме това, вече ще видим.

– Съгласен съм – казах целият в пот.

Ернесто отвори вратата на кабинета и протегна ръка към мен, докато произнасяше името ми така тържествено, както според него правят министър-председателите.

– Родриго.

– Доктор Аделантадо – казах аз и на свой ред протегнах ръка.

– Много смешно – каза той и се върна на мястото си. – Сусана ще ти отвори вратата.

Като излязох на улицата, реших да се разходя из парка Ретиро, който не беше много далеч. Купих си семки със сол и им се насладих по време на разходката. Всяка семка, която слагах в устата си, беше една мисъл. Всяко мехурче от устите на шараните в езерото беше една мъка. Всяко камъче, което ми влизаше в обувките – тревога. Всяко кихане, породено от алергията ми – лошо предзнаменование. Защо, по дяволите, се вързах на смотания ми зет като ми каза да отида в кабинета му? За какво ми беше да знам, че съм болен от фобия и парафазия? Не бях ли много пощастлив преди да открия тези извратени черти на личността ми? За какъв дявол ми беше да ми бърка някой в главата, още по-малко зет ми Ернесто? Какво печеля или ще спечеля аз вбъдеще като разкрия целия си вътрешен свят на този тип? Кой може да ми гарантира, че няма да издрънка всичко на Нурия или че няма да го използва, за да се забавлява за моя сметка или да извлече някаква полза? Няма ли написан някакъв закон, който да гласи, че последните хора, на които човек трябва да дава да му бърникат в главата са в този ред зетят му, съседът и неврохирургът? Ернесто не отговаряше ли доста опасно на две от тези условия?

Семки, шарани и кихавици. Въпросите валяха в главата ми. Нервите ми се опъваха и възмуцението ми растеше. Не исках да виждам Ернесто до края на живота си. Колкото повече мислех за него, толкова по-зле се чувствах. По едно време, случайно, във въображението ми изплува образът на едно копче и повърнах във водата всички семки, които бях изял за огромна радост на шараните. Напът към къщи думите започнаха да се лиоптат и цялата щон вече нямаше нишна да ги дреподя. Шебе жаусно.

4

Когато мисля за парафазията, ставам парафазик и ми е много трудно да подреждам сричките, и вместо да кажа „супермаркет“, казвам, например, „сумарперкет“. Понякога това ми се случва и с реда на думите и казвам, например „ме стомахът боли“, когато очевидно искам да кажа „боли ме стомахът“. Друг път е още по-зле и разменям букви или срички между различни думи. Когато казвам „кръврих си изменото“, всъщност искам да кажа „измерих си кръвното“.

Но, както вече казах, това ми се случва само когато мисля за парафазията или когато някой ми припомни, че съм парафазик. Ето защо предпочитам да не обсъждам повече темата, защото става по-зле. Когато забравям напълно за парафазията и дълго време не съм се обърквал, тогава е и много трудно вече да се окамбър, мамка му, объркам.

В дните, които последваха след консултацията ми при Ернесто, не бях съвсем зле. Наистина отровата на парафазията вече безвъзвратно течеше в цялото ми тяло, но същевременно, увереността, че никога повече няма да стъпя в кабинета на подобна особа, събуждаше у мен приятно усещане.

Във всеки случай се опитах да не говоря много, от страх да не запецна и да не се впрягам прекалено, и прекарвах по-голямата част от следобедите си затворен в мазето с влаковия ми макет. Нуждаех се от усамотение. Исках да съм възможно най-далеч от Ернесто. Не исках да го чувам как коси тревата. Не исках да го виждам как се разхожда по улицата преди вечеря. Не исках да виждам синкавите отблясъци от телевизора му вечер. През това време дъщеря ми Белен ми правеше компания. Докато

бях с нея, обяснявах ѝ как работят стрелките или светофарите, успях да забравя напълно парафазията си. Тъй успокоително действа това създание.

Четири дена след посещението ми при Ернесто, т.е. следващият петък, пристигна докладът за фобията и парафазията ми. В петък с баща ми приключваме работа по обяд и се връщаме да хапнем вкъщи. Паркирах джипа пред дома на родителите си. Баща ми, след като слезе трудно, поспря за малко, заслуша се и ме погледна със зловна усмивка. Каза:

– Чуй.

Изгасих за малко колата. От къщата на Нурия идваше шумът от силна струя вода, падаща от голяма височина. Ернесто вече пълнеше басейна си – разбрах го на мига.

– Господин Перфектен се готви за лятото – каза баща ми, след което направи жест за сбогуване в стил Джон Уейн и се шмугна вкъщи.

Единоумислието между баща ми и мен беше огромно що се отнасяше до някои неща, но най-силно бе относно начина, по който гледахме на Ернесто, нашия скъп съсед, зет и психиатър. Това, че баща ми го наричаше Господин Перфектен ме изпълваше със задоволство, още повече сега, в толкова болезнен за мен момент. Изсмях се доволно и откарах колата до вкъщи. Наистина фактът, че пълни басейна в началото на май определяше отлично Господин Перфектен. Ернесто трябва да бъде методичен, подреден и първенец във всичко. Толкова е предвидлив, че чак ми се гади. Той е от хората, които щом дойде лятото, прибира зимните дрехи в друга стая, а когато настъпи зимата, отново прибира летните дрехи в другата стая. Абе прекарва по половин година в местене на дрехите от гардероб в гардероб и се разкарва до другата стая, за да вземе по-тънка или по-топла дреха, ако му потрябва. Абсурдно, но факт. Мисля, че в разчертания мозък на Ернесто лято е равно на жега (лято-жега), а зимата е равна на студ (зима-студ), и не може да схване, например, че през една августовска нощ температурата може да падне под 15 градуса. Има хора, които след като са преживели 41 лета или 41 зими, пак не си взимат поука.

Както и да е, мога да продължа да говоря за маниите на Ернесто дни наред, но не искам да се заяждам. Добре де, ще кажа само още едно нещо. Ако не го кажа, ще се пръсна – Ернесто е единственият човек, когото познавам, който не продава

данъчната си декларация в деня, когато изтича срокът. Мисля, че е имало случай да я представи дори месец по-рано. Е, с това май вече стига.

*Турона*⁷ го купува през октомври – това също исках да го кажа.

И така, вкарах колата в гаража, изключих двигателя и наругах песа Арнолд, който всъщност е котка, и който не спираше да ме лае от висините на своята колона. Честно казано малко ме изненада, защото обикновено спира да лае, когато изгася мотора, но веднага осъзнах какво става – психиатърът крачеше около пощенската ни кутия и несъмнено беше намислил нещо. Като го видях, всичките ми фобии и парафазии се отключиха, ако може така да се каже, и на мен също ми се прииска да му излая.

– Родриго – каза Ернесто и предприе дълго отстъпление, – хубаво е да сложии ключ на пощенската си кутия, някой ден могат да ви откраднат писмата.

– Добре, добре, не при сетеснявай – отвърнах и същевременно осъзнах какво води психиатъра насам.

Взех доклада от пощата (едно писмо без марка и с логото на Психиатричен кабинет на доктор Лопес Аделантадо) и влязох въщи. Отнесох плика в мазето и отидох да обядвам, въпреки че естествено не можях и хапка да хапна. Мисля, че всички ще се съгласим, че няма по-ужасно очакване от това да чакаш медицинско заключение. В моя случай бях толкова убеден, че новините, които ме очакват, ще са пагубни, че предпочетох да изчакам времето за следобеден отдих, за да мога насаме да се изправа срещу тъжната съдба, която ми бе отредена. Добре де, малко преувеличавам.

След обяд Пати се върна в магазина, а аз се затворих в мазето. Пуснах влака-стрела и направих няколко обиколки преди да отворя плика. А в него – два дълги изписани листа, пълни с подчертани думи, чакаха да ги прочета. Нетърпението ми беше толкова голямо, че не успях да прочета писмото отведнъж. Скачах от един параграф на друг. Започвах от началото и от края и когато стигах до средата, си давах сметка, че не съм разбрал абсолютно нищо. Докладът ли беше твърде труден или аз бях много изнервен? Направих още няколко обиколки с влака-стрела и опитах

⁷Вид халва с мед и ядки, традиционен десерт в Испания и Италия, който се консумира по коледните празници.

пак. Както изглежда, първата част на доклада описваше с един невъзможен жаргон и с мнения, които аз изобщо не споделях, случилото се онзи ден в кабинета. Според заключението, т.е. според ненормалника Ернесто, аз съм имал изблици, припадъци, избухвания, пристъпи на ярост и тежки душевни дисбаланси. Супер.

Втората част от доклада беше запомняща се. Все още си я чета от време на време с изумление. Предполагаше се, че е вид разбивка на всичко онова, което ще ме сполети, ако не се подложя незабавно на лечение. Беше си жалко изнудване и то много по-инфантилно от това, което ми прилага обикновено дъщеря ми Белен, когато ми казва, че ако не я оставя да си играе на кончетата, никога вече няма да ме обича. Освен това, за да бъде още по-плашещо писмото, психиатърът го бе изпълнил цялото с неразбираеми думи и, убеден съм, в по-голямата си част – измислени. Горкият е тълп като галош. За какво му трябва да ми разправя на мен за афазията на Брока, за транскортикалната сензорна афазия, за проявите на аномия или за вербалния поток? Мислел си е, че ще се изплаша като чуя тези думи ли?

Ами да.

Това е най-лошото от всичко, че постигна пъклената си основна цел – да ме накара да изтръпна от страх.

В онзи момент се почувствах много самотен. Нито Белен, нито Маркос, нито Пати бяха до мен. Докладът беше прекалено значим, прекалено голям, прекалено досаден, за да е само за мен. Ако все още бях жив, трябваше да съм способен да реагирам, да измисля някакъв отговор на смазващата наглост на тези страници. Реших да отида да видя баща ми – единствения човек, способен да запази самообладание дори в най-тежките ситуации.

Един от най-големите добродетели на баща ми е, че е способен да не поставя здравия разум пред други много по-силни и важни чувства, и затова аз се обръщам към него, когато имам нужда някой да ми даде съвет, който да е по-необичаен. В много случаи баща ми е човекът, който най-добре ме разбира (по-добре и от Пати), навярно защото двамата си приличаме много повече, отколкото изглежда.

Спомням си един ден, когато бях на четири, си играех на тавана – нещо като склад за непотребни вещи, където баща ми се измъкваше от френското висше общество, подобаващо представлявано от особата на майка ми – висока, силна и

шовинистка до мозъка на костите си. Когато на баща ми му писваха сравненията между парижката и мадридската транспортна мрежа или между френските и испанските салати, взимаше асансьора (същият асансьор, който той бе инсталирал, за да се качва от гаража в спалнята) и отиваше на тавана, където всяко нещо, различно от собствената му жена, го забеляваше повече. Работата е там, че по онова време баща ми беше инсталирал едно устройство, с което асансьорът, след всяко използване, се връщаше сам на първото ниво – гаража. Не зная защо беше инсталирал това устройство, но като го познавам, мога да предположа, че единствената причина, за да го направи, бе това, че не е намерил причина да не го направи. Онзи следобед, докато си играех, баща ми ми каза, че ще отиде с колата да купи някакви инструменти и попита дали ще го придружа. Хвана ме за ръка и за да ме зарадва, ми каза, че ще слезем с асансьора – нещо, което обикновено не правехме. Когато асансьорът дойде, той отвори вратата и влязохме вътре, но изведнъж баща ми се сети за нещо, изтича навън и ме остави сам вътре. Тогава вратата започна да се затваря. Само успях да видя как баща ми тича към бюрото си, взима някакво листче и се връща с бяг към мен, но прекалено късно. Врата се затвори напълно и (това е нещо, което баща ми не беше предвидил) устройството, което автоматично връщаше асансьора в гаража, се задейства и аз заслизах надолу – сякаш светът се беше побъркал и вместо да се подчинява на баща ми, както досега, беше решил да се подчинява на капризите на някаква зла сила, която искаше да ме нарани. Започнах да викам истерично баща ми и той викаше също:

– Родриго! Родриго! Няма страшно, не пипай копчетата! – беше първото, което ми каза.

Слязох един етаж и чух задъхания глас на баща ми от другата страна на вратата.

– Родриго, тук съм, не се бой!

Но асансьорът продължи да слиза. Веднага стигнах следващия етаж, и отново, сега по-запъхтян, гласът на баща ми продължаваше да бъде от другата страна.

– Малкият ми, тук съм, не се прите...!

Продължих да слизам, докато асансьорът не спря в гаража. Блъснах вратата силно изплашен, почти разплакан и видях баща ми да слиза по стълбите като стрела и да ми казва без да може дъх да си поеме:

– Вече съм тук... Виж, чи... Виж, че няма страшно... Просто така работи... Родриго!.. Родриго!.. Ама какво правиш!.. Престани да ме риташ – аз не съм виновен, Родриго, моля те!

Същата седмица баща ми се презастрахова и нареди да махнат устройството, което връщаше гаража в асансьора или по-добре казано асансьора в гаража. Що се отнася до мен, трябваше да минат 23 години, когато вече аз имах дете, за да мога да оценя това, което баща ми направи за мен онзи следобед, когато слизаше по стълбите светкавично, за да е до мен във всеки един момент. Аз също, когато видях Маркос или Белен изплашени пред света, се опитвам да ги накарам да вярват, че нищо не може да се обърка и че всичко е под контрол. Аз също се опитвам да съм близо до тях, когато нещата не отиват на добре, макар че понякога се приближавам толкова, че ми викат „досадник“.

Връзката ми с Нурия или с майка ми никога няма да бъде като тази, която имам с баща ми. Не твърдя, че е по-добра или по-лоша. Просто е различна, защото татко няма аналог (е, аз съм такъв) и аз не приличам на никой друг (е, на него – да) и това прави кодовете, които следва нашата връзка, неразбираеми за по-голямата част от простосмъртните. Баща ми е човек, който е свикнал да прави каквото си иска, без да взема предвид ничие друго мнение. Животът го е научил, че да действаш противно на съветите на хората – тези тъй благоразумни съвети, които винаги го караха да е предпазлив в бизнеса си – е една безпогрешна формула да достигнеш успеха. Привидно най-абсурдните решения (сюггелистични, както ги наричаше майка ми) са тези, които едно подир друго са го довели до натрупването на огромното състояние, което сега сигурно кара свят да им се завие на мъдрите му съветници. Не обърнал внимание на никого, когато решил да откупи от наследниците на Хайме Давила дела му от фирмата, нито когато решил да смени името ѝ, нито когато отказал да бъде погълнат от Шиндлер, нито когато решил да отхвърли последните открития в безопасността и скоростта, за да заложил, като нещо отличително за марката, на комфорта на кабината (от тогава, говоря за средата на седемдесетте, са и онези реклами в пресата, толкова критикувани и толкова успешни, в които

двойка се целува в асансьор и под тях пише: „В нашите асансьори няма да искаш да говориш за времето”). Не знаем какво щеше да се случи, ако баща ми се бе вслушал в многобройните си съветници, здраво стъпили на земята. Знаем какво е станало като не ги е послушал и знаем също, че с това баща ми е постигнал нещо фундаментално за добрата работа на фирмата – удоволствието от работата. В деня, когато заех кабинета до неговия, първият ми ден като „шеф” или „собственик”, той ми каза: „Важните неща се казват в асансьора. Всичко, за което времето не стига да се каже в асансьора, е излишно. Трябва да го имаш предвид.” Аз отвърнах: „Аз говоря в асансьорите единствено, когато съм сам.” Баща ми се замисли. „Това е интересно – каза, – знаех си, че ще се разберем”.

Няколко години по-късно, държанието на баща ми, когато реших да му покажа доклада, който Ернесто беше пуснал в пощата ми, все така разкриваше поредността на приоритетите му – пред разума и здравомислието, поставяше на преден план чувствата към сина си, а синът му все още бях аз – същият, който заседна в асансьора вкъщи на четири годинки.

Ето как стана. Грабнах доклада, излязох от къщи и извървах по тротоара двайсетте крачки, които ме делят от дома на родителите ми. Щом стигнах портата, почти по един несъзнателен и автоматичен начин – сякаш не аз, а тялото ми, което само търси сигурността на бащиния дом – се повдигнах на решетката на портата, подпрях се на корема си и протегнах ръка, за да завъртя дръжката. Това движение бе отработвано хиляди пъти през юношеските ми години, когато се прибирах посред нощите без ключ. В коридора се сблъсках с една ужасяваща бяла маска, искам да кажа, с майка ми, която се беше наклепала с една от нейните маски от глина или нещо такова и беше омотала косата си с кърпа.

– Здравей, мамо – казах аз и тъй като майка ми не отвърна нищо, настоях: – Мамо, знаеш ли къде е татко?

– Ха-ха-ха – изсмя се майка ми с мъжки глас, който не беше нейният. – Какво да ти покажа, за да те убедя, че не съм майка ти? – каза тогава баща ми, който сега вече разкри човека, скрит под тази абсурдна маска.

– Татко! Какво правиш?

– Още си малък за тези неща, Родриго.

– Татко, нали не си нападал новата помощница?

– Не, не, само я помолих да ми сложи кърпата на главата и да ми помогне да си завърже халата, ха-ха-ха – той ме хвана за ръката и ме отведе към верандата. – Но стига вече, дай да гледаме мача по тий потинг, засега водят норвежките – айс пакингът баща ми го нарича „тий потинг“.

Излязохме на верандата, където, ако е хубаво времето, баща ми винаги изнася телевизора и гледахме в захлас срещата между норвежките и шведките. В хвърлянето на чайника по леда и двата екипа изглеждаха с изравнени сили, но в търкането с полиращата метла пред чайника норвежките демонстрираха превъзходство пред шведките. Баща ми не спря да повтаря, че шведките са по-добрите, но когато трябваше да подкрепи думите си с доводи, извади само аргумента, че шведките са известни с красотата си. В басейна на Ернесто сигурно вече имаше минимум няколко педи вода, защото звукът от струята сега беше много по-дълбок, отколкото преди да обядваме.

Когато мачът свърши, баща ми спря звука на телевизора, приближи се до мен и след като отново се наложи да превъзмогна страха от бялата маска, покрита с тюрбан, ми каза тихо:

– Знаеш ли защо Ернесто иска да напълни басейна? За да може да измие дъното. Така обича – никога не се къпят в него. Ха-ха-ха! – смехът на баща ми заглуши звука от водата. Смехът му е по-силен от която и да е струя или водопад, които може да си представите.

Аз исках сериозно да поговоря с него.

– Татко, прочети това – казах и му подадох доклада. – Не зная какво да направя.

– Какво е това, синко? Последният път, когато четох толкова много, получих гръдна жаба.

– Това е медицински доклад от Ернесто, относно моите отклонения.

Баща ми ме изгледа. Какво видя на лицето ми? Какво прочете в погледа ми? Не зная, но беше нещо, което го накара да се зачете сериозно. Не беше прочел и три реда,

когато изражението на лицето му изведнъж се промени. Изплаших се. Онази болезнена гримаса... Онази болезнена гримаса се оказа най-гръмквият смях, който се помни в пределите на квартала ни. От този момент нататък четене и смях се сляха в едно. Нямаше граници за смеха на баща ми и трябва да призная, че след един определен момент и аз започнах да се смея, защото няма нищо по-заразително на света от този накъсан смях на баща ми. Буквално се превивахме на столовете. Половината живот си давам, само да види Ернесто какво значи за нас неговият доклад.

– Виж, виж това – успя да каже баща ми и прочете една част от написаното.

– „Разстройството в изразните средства и вербалното разбиране, както и последвалото влошаване на когнитивните функции, може да доведе освен до някоя от формите на семантична или фонетична парафазия, но и до остра цялостна афазия – вече трудно обратима. За жалост се констатира как в тази фаза говорът, изцяло откъснат от всякакъв действителен референт, се превръща в лишен от смисъл жаргон – просто навързване на автоматизирани, излишни и реитеративни изрази. Не след дълго оралното изразяване на болния може да се окаже потопено в смущения, граничещи с деменцията като – този откъс беше май най-смешният за баща ми – ехолалията (или механично повтаряне на думите на събеседниците), палилалията (или бързо повтаряне на сричка или дума с прогресивно понижаване на силата на гласа) и логоклония (или спазматично повтаряне на сричка в средата или в края на думата). В последния клиничен стадий лингвистичната артикулация като такава се изгубва безвъзвратно, тъй като е заменена от издаването на първични и накъсани гутурални звуци – винаги предвесник на страховита терминална немота, която несамом, че не се изживява като успокояваща тишина, а представлява и най-отчайващият изход от този процес.”

Баща ми се посмя още малко, но вече се изморяваше. Щеше ми се да се смее вечно. Когато се успокои, каза:

– Този тип е истинска благодат. Ако го нямаше, не знам как щяхме да се забавляваме.

– Татко, какво смяташ, че трябва да направя?

– Какво да направим ли?

– Да.

– Ама, какво искаш да кажеш? Да не би да си притеснен?

– Да, не знам...

Баща ми се разтrese в стола си от смях.

– Родриго, ако се оставиш един шарлатанин да ти вгорчава живота, значи не си ми син. Ернесто е напълно луд, не виждаш ли?

– Да, но...

– Няма но.

– Ами това с терминалната немота?

– Какво е терминална немота? Някаква нова услуга на Телефоника⁸?

– Не знам какво е!

– Именно. И господин Перфектен не знае – зарежи.

– Тогавя какво? Да хвърля доклада и да си живея живота ли?

– А?

– Да изхвърля ли... – усетих, че сърцето ми слезе в петите. – Нищо – добавих.

Замълчахме. Белите ми дробове нямаха сили да поемат въздуха наоколо. Баща ми се забави малко, докато се чудеше какво да ми каже.

– Няма да му чупим краката, Родриго, все пак е мъж на сестра ти.

Баща ми е толкова директен, че успява да те разсмее дори в най-критичните ситуации. Смях се много – неизбежно беше. За щастие отново започнах да дишам нормално.

Баща ми стана и затегна халата си. Аз си погледнах часовника.

– Трябва да ида да взема децата – казах.

– Добре. Ти остави всичко на мен, Родриго, все нещо ще ми хрумне. Става ли?

⁸ Испанска телекомуникационна компания.

– Става.

Преди да влезе в хола ме хвана за ръка и ме прегърна.

– *Мамицата му мръсна, значи ще ставаш телпек, искам да кажа пелтек, ха-ха-ха.*

Потупа ме по тила.

– *Ще измисля нещо, ти не се безпокой – и се запъти към стаята на домашната помощница.*

Излязох от дома на родителите си объркан, стимулиран, но за нещастие все още притеснен.

През нощта, когато децата вече бяха по леглата и аз се готвех да гася лампите в хола, някой почука на вратата, много леко.

Погледнах през прозорчето отстрани и видях баща ми да пристъпва нервно от крак на крак, облечен в бял анцуг. Отворих с известна доза безпокойство.

– *Татко, какво има?*

Той се огледа бързо на двете страни и се приближи към ухото ми.

– *Вече знам какво да направим.*

– *Какво? – усмихнах се.*

– *Ернесто вече си напълни басейна.*

– *Да, и?*

Баща ми едва сдържаше ужасно самодоволната си усмивка.

– *Ще му го изпразним. Много е лесно – чрез метода на скачените съдове. Басейнът му е по-нависоко от моя, така че ще ги свържа с един маркуч и ще засмуча. Ще видиш, за нула време ще остане без вода.*

Така силно се изсмях, че баща ми трябваше да ми запуши устата с ръка, за да не ни чуе някой.

– Как ти се струва?

– Гениално. Не ти ли хрумва нещо още по-гадно.

– По-гадно?

– Хайде, отивай да спиш. Утре ще ми кажеш другите си идеи.

– До утре – каза той и преди да излезе хвърли един подозрителен поглед към една сянка на земята.

Открих, че това беше Арнолд, който похапваше някаква сочна вкусотия.

– Татко, да не си му дал нещо?

– Хвърлих му една сардина да не джавка – няма да будим хората, я.

Затворих вратата и се почувствах благодарен към баща си. В такъв труден ден, успя да ме накара да си легна в добро настроение. И да стана в още по-добро настроение на следващия ден.

В седем сутринта виковете на Ернесто събудиха целия квартал. За момент, в просънница, помислих, че Нурия е решила да довърши мъжа си с нож, което би било повече от логично, но не би. Пати и аз се показахме на прозореца и видяхме Ернесто да крещи и крачи истерично във вътрешността на празния си басейн. Нурия, по нощница, го гледаше от ръба. Не мога да отрека, че изпитах известно задоволство от това, което виждах, въпреки че в същото време смятах поведението на баща ми за тревожно и се опитвах да преценя дали не е налудничаво. Нурия навярно посмя да направи някакъв успокоителен коментар, но съдейки по отговора на Ернесто, май не подейства много.

– МЛЪКНИ, МИЛА, МЛЪКНИ, АКО ОБИЧАШ! КАК, ПО ДЯВОЛИТЕ, ЩЕ ИМА ПРОБОЙНА, КАТО НЯМА! ДА ВИЖДАШ НЯКЪДЕ ДУПКА? ДА ВИЖДАШ ПУКНАТИНА? ВИЖДАШ ЛИ НЕЩО? НЕ Е ВЪЗМОЖНО ДА СЕ ИЗПРАЗНИ ТОЛКОВА БЪРЗО!

Изглежда, че Нурия пак се осмели да добави нещо, макар че ние през затворения прозорец не го чухме. Отговорът обаче – да.

– СИФОНЪТ Е ЗАПУШЕН, МАМКА МУ! ДА НЕ МИСЛИШ, ЧЕ СЪМ ИДИОТ?

Три часа по-късно Ернесто откри, че басейнът на баща ми е пълен. Баща ми ми разказа, че тъкмо почиствал дъното на басейна си, когато Ернесто цъфнал в стил Шерлок Холмс и заразпитвал кога си е напълнил той басейна като не е чул шуртяща вода в нито един момент. Баща ми му отвърнал, че не обича да безпокои с шума съседите и затова използвал маркуча на дъното. На Ернесто не му оставало друго, освен да замълчи. Аз мисля, че ограничените му умствени възможности не са му позволили да заподозре дори, че нещо като това, което всъщност се е случило, е възможно изобщо.

По-късно като се върнах от пазар в търговския център, децата ме нападнаха с въпроси дали четиринайсетте сардини, изникнали в градината, могат да имат връзка със случката с басейна на Ернесто. Аз заявих, че привидно двете нямат нищо общо. После ми казаха, че на Арнолд му е лошо и че коремът му се е подул като топка за ръग्би. Тогава отново си спомних деня, в който баща ми слезе тичайки четирите етажа на къщата, за да не се чувствам аз сам в асансьора.

5

Игрите на магазини, ресторанти и фризьорски салони са трите основни забавления на дъщеря ми Белен. В магазина ѝ, който тя обикновено разполага до вратата на верандата, могат да се намерят какви ли не неща – от ябълка до еврокалкулатор, от кукленски чорап до тубичка разтворител за котешки косми. Веднъж дори намерих в магазина ѝ мост от три позлатени зъба на баща ми, заедно с пластмасовата основа. Купих моста, платих петдесет и пет цента и помолех дъщеря ми да ми го опакова като подарък, разбира се. В магазина на Белен нещата са на цената, която сам им сложиш, и парите са невидими и нематериални (просто жест, бързо движение на пръстите върху мъничката длан на една детска ръка). Но пък всяко нещо, което се купува, се опакова за подарък, било консерва боб или списание на „Лекари без граници“.

Когато връчих на баща ми подаръка – част от ченето му, той ми каза силно обиден, че мостът не е негов, че неговите са много по-големи. Хванах моста с два пръста и потърсих дъщеря ми за обяснение. Сварих я да продава сол и галета на Естреля, нашата помощница от Екстремадура. Естреля тежи над 150 кило и макар да прилича на майка, е всъщност сестра на Лус, последната помощница на родителите ми – същата, която баща ми преследваше постоянно. Естреля е толкова

грамадна, че като ѝ скимне да минава с прахосмукачката в коридора горе, трябва да чакам поне десет минути, за да изляза от стаята си. Тя е като голяма тапа – невъзможно е да я заобиколиш. Веднъж, когато закъснях за работа, ми хрумна да се оправдая с Естреля и прахосмукачката ѝ и всички ми се присмяха. Но аз зная, че с шума от прахосмукачката не е възможно Естреля да ме чуе и ако ми щукне да я потупам по гърба, за да я предупредя, страхът, който ще отнесе е пропорционален на размерите ѝ и вероятно аз дълго ще съжалявам за ужасното усилие, което предполагам ще вложя, за да я привлеча по коридора и стълбите, да я замъкна в гаража, да я натоваря в колата и да я откарам в спешното.

– Тате – каза Белен, – какво искаш да си купиш?

– Искам да купя Естреля – отвърнах, – за да продължи да ни приготвя храната.

Естреля дори не се усмихна. Такава си е. Смее се само когато някой се плъосне на пода или се прибере вир вода вкъщи без чадър, или когато те свари по тижамата сутрин и ти съобщи новината, че някой известен е умрял. В деня, когато Лейди Ди загина, чак си помислих, че Естреля е нейната единствена наследничка.

– Естреля не се продава, тате – каза Белен. – Не виждаш ли, че нямам толкова опаковачна хартия?

И сега Естреля не намери причина да се засмее.

Взе си бурканчето сол и това с галета и отиде да прави гърди Вилярой с малки картопки – нейния специалитет.

Тогава попитах дъщеря ми за частта от чене, която ми продаде и тя ме увери, че Арнолд я е извадил от боклука на немските съседни, които живеят отсрещно. Отвратеното ми изражение не впечатли ни най-малко дъщеря ми. Грабнах отвратителните зъби в опаковката им и излязох на улицата. След едно странно обикаляне, немският мост, да го наречем така, се озова в кофата за боклук на отсрещния тротоар – нашата, въпреки че сега вече слагам стъклени шиши в отвора, за да не може котката Арнолд да рови вътре, водена от повече в странните си извращения. Отново вкъщи, дъщеря ми ми каза, че стъклените буркани не се хвърлят

на боклука, че трябва да се рециклират, а аз ѝ отвърнах, че не знам за бурканите, но съм сигурен, че зъбите на немските граждани не се рециклират.

Споделих всичко това, защото на следващия ден, след като баща ми изпразни басейна на Ернесто, Пати и аз отидохме на пазар в центъра на Мадрид с децата и се върнахме вкъщи с толкова много абсолютно ненужни торби и джунджурии, че на мига ме връхлетя едно чувство, много подобно на това, когато съм купил от дъщеря ми двеста абсурдни дреболии и завивам по коридора, натоварен с тях. Разликата е, че в случая с нея, 30 секунди по-късно, мога да ѝ върна абсолютно всичко, което съм ѝ купил (фактически трябва да ѝ го върна, за да може да продължи да го продава на други клиенти, независимо дали съм аз или някой друг в тази роля), докато в реалния живот това се оказва малко по-трудно. Истината е, че стопанската политика на Белен, която е много умна, не се основава на идеята хората да купуват онова, което им е нужно, а хората да купуват, заради самото пазаруване, защото да пазаруваш е забавно, а да продаваш – да не говорим. Дори това да изглежда глупаво, то е много важно – мнението ми е, че почти нищо от това, което купуваме, не ни трябва, но го осъзнаваме само, след като сме се върнали вкъщи и се уверим, че изобщо не ни трябва друг обувки за полусезона, друг комплект свеци във форма на лодка, или друг гумен динозавър с човешки размери. Смятам, че би било добре, ако имаше повече магазини като този на дъщеря ми, за да засищаме компулсивното си консуматорство – купуваш си нещо, известно време му се радваш, че е твое (това е важното) и преди да си се замислил да го намразиш (задето е грозно, непотребно и натруфено), го връщаш. За по-неприложим намирам модела на заплащане, който практикуваме с Белен – честно казано не мисля, че в някой магазин в Мадрид биха приели като парична единица това леко докосване на пръстите върху дланта на ръката.

Въпросът е в това, че като се прибрахме вкъщи, извадихме от торбите всички неща, които бяхме купили в центъра, което, трябва да призная, си беше похвално, защото често оставяме торбите в някой ъгъл вкъщи и можем няколко месеца да не поглеждаме какво има вътре. После магнахме чантите от погледа си и всички жадно зачетохме книги. Добре де, не беше точно така, но за миг ми стана приятно да си помисля, че семейството ни прилича на това на писателя Санчес Драго или на друго подобно. Всъщност аз се отдадох известно време на гледане на телевизия и на размишления за случките от последните дни. Трудно е за обяснение, но истината е, че изпразването на басейна на Ернесто, умело извършено от баща ми, ми въздейства

изключително успокоително. Комичното в този случай бе успяло лесно да ме върне към нормалния ми живот – един свят и един квартал с така удовлетворяващи, незначителни и весели събития като безумното прехвърляне на вода от един басейн в друг. Беше ми все тая, че може би имам фобия или парафазия – сега откривах в пълния басейн на баща ми, в самодоволното му лице, докато го чисти, спокойствието, което ми беше достатъчно, за да зная, че моите заболявания няма да се проявят повече, че завинаги ще си останат заровени под множеството случки, които изпълват всяка минута от нашия семеен живот, и които, в случай че се проявят, няма да получат от моя страна ни най-малко внимание. Чувствах се като чайник за айс пакинг, който се придвижва леко по леда, докато някакви странни метли, управлявани от финландки, разчистват пътя ми от всички проблеми, които биха могли да го препречат.

Що се отнася до личната трагедия на Ернесто с неговия басейн – нямаше нищо ново. Ернесто поръча да му проверят щателно стените (проверка, която, както всяка година, той самият беше направил преди да напълни басейна за пръв път), а също и на пречиствателните съоръжения, от канала и скимерите до помпата и филтрите. Аз наблюдавах внимателно всяко движение на техниците от прозореца на стаята ми и бурните реакции на Ернесто, когато те предположиха, както вече беше направила и Нурия, че навярно Ернесто е забравил отворен сифона – това бе единственото обяснение, което намираха за изтичането, въпреки че беше нелогично и доста бързо.

Аз от своя страна, след като водата се върна в своето русло, искам да кажа, след като Ернесто, не без очевидно възмущение, реши да напълни отново басейна си, взех решението да се отдалеча окончателно от психиатъра, да го отстраня от мислите си, доколкото е възможно. Ако трябваше да го поздравя, като го срещна на улицата или като идва да ни иска греблото, щях да го правя, но по начина, по който се поздравява съсед или дори зет – приятелски и небрежно. И това е. Никаква психиатрия вече. Няма да търпя и дума повече в това отношение. Въпросът беше уреден. Психиатричната ми връзка с доктор Лопес Аделантадо беше приключена след неговия предателски доклад.

Сега влаковете от моя макет се завъртяха отново.

Естреля продължаваше да приготвя гърди Вилярой веднъж седмично. Пати продаваше рамки. Маркос си нараняваше коленете и си чоплеше коричките. Гепардите и броненосците поддържаха различните си ритми. Белен отново затваряше магазина си и отваряше ресторант. Раздавачът на вестници, верен на навиците си, продължаваше да нацелва локвата, която се образува между двете хортензии (това не е никак лесно, защото се изисква да хвърлиш вестника със специална техника, за да се удари в земята и да отскочи надясно). Ексихибиционистът имаше няколко изяви в боровата горичка. Отчетът на Херман Монталво за последния месец достигаше исторически цифри. Финландките отново победиха шведките и норвежките. Всичко си течеше без особен ред, нито пък хаотично.

Докато не се случи отново.

Стана през една съботна утрин. Децата бяха отишли да прекарат деня в увеселителния парк и Пати се възползва да отиде на фризьор. Времето беше толкова хубаво, че реших да не оставам по-назад от Ернесто и Нурия, да си сложа банския и да изляза на верандата да се пека. Честно казано слънчевите бани не ми се нравят много, но беше първият наистина хубав ден за сезона и ми се прииска да си сваля дрехите, да оставя кожата ми да подиша въздух и да се наслажда на усещането за безделие, което имаш, когато ходиш из къщи бос и по бански. Ернесто и Нурия бяха от 9 часа в градината си и се чепаха, искам да кажа печаха, червени като люти чушки, паралелно разположени. Мазилата, с които си клепаха телата, блестяха през живия плет и което е още по-лошо, излъчваха аромат на кокос и патладжан. Проснах се на шезлонга. Решетките му се впиваха в гърба ми.

Бях прекарал само две минути на слънце и кожата ми започна да ме сърби и да се поти, а главата ме заболя от толкова стискане на очите, за да не ме ослепи светлината през клепачите. Осъзнах, че може би ще са ми нужни някои неща, за да се пека на слънце и перспективата да ги търся беше като един осъществим и много по-привлекателен план от онзи ад. След като извесно време се разхождах бос и проветрявах тялото си, бях събрал чифт слънчеви очила, възглавница за главата, роман на Агата Кристи, промоционалното списание на магазин за електродомакински уреди, една препълнена чаша с кока-кола с лед и едно огромно пликче слънчогледови семки, които Пати беше купила преди два дена. Носех всичко в ръце, но все пак нещо

ми липсваше – шапката. Зачудих се дали да ида да оставя нещата на шезлонга или да продължа да търся с тях в ръце. Този вид колебания ме връхлитат сравнително често. Понякога, когато събираме масата след вечеря, пресмятам колко чинии и чаши ще се побират в ръцете ми, за да направя възможно най-малко разходки до кухнята. Въпросът е там, че този път реших да бъда разумен, да оставя всичко на шезлонга и да продължа да търся шапката с празни ръце.

Потърсих в спалнята, в гардеробите в коридора, в стаите на децата, в стаята с влака, в килера, в гаража. Отворих вратата на котелното помещение, шкафа в хола и коша на верандата. Нямаше и следа от шапката – направо се беше изпарила. Тогава се сетих за гардероба в антрето. Беше последната оставаща възможност и наистина доста вероятно бе да е там. Отворих дясното крило и се изненадах от отражението си в огледалото – едно голо и босо тяло в бански костюм. Ама че тяло – направо потресаващо. Приличаше на скелет, покрит с бледорозова и полупрозрачна кожа. След като цяла зима съм ходел маскиран с доста слоеве дрехи, гледката беше много тъжна – тялото ми, проболо банския, беше по-зле и от белгиец, пеещ испански народни песни.

Отместих възможно най-много поглед от огледалото. В килера за куфари май нямаше никакви шапки. Само кашони и пак кашони. Пробвах да видя какво има в чекмеджетата отдолу, но безбройните якета ме възпрепятстваха. Бръкнах между две якета и изтиках половината от тях силно наляво. Тогава я видях. Кълна се, че беше там. Жилетката на Ернесто. Копчетата. Бисквитите. Заешките опашки. Далеч от всичко случващо се по света, жилетката беше стояла в гардероба сума време, откакто жена ми я бе отделила там на рождения ден на Белен. И бе решила да се появи точно сега, докато аз бях гол, беззащитен и сам у дома. Да си призная, стори ми се малко съмнително, че Ернесто не се бе сетил за жилетката си, но предпочетох да не му мисля много. Отдръпнах си бавно ръката, все едно съм погалил някакво болно животно, и се загледах в жилетката. Не можех да спра да я гледам – честно. Както когато Рафаел⁹ излиза да пее по телевизията – невъзможно е да откъснеш поглед даже да те ужасява всяко едно от превзетите му движения. Сега ми се случваше същото, но драматизмът от тази среща беше стократно по-силен. Жилетката и аз. Аз и копчетата. Лице в лице. Голи, сами, без някой да стои помежду ни. Две така

⁹ Мигел Рафаел Мартос Санчес, с артистичен псевдоним Рафаел, е испански изпълнител, известен със силния си глас и експресивност.

противоположни и силни фигури, че отблъскването се превръща в привличане, а привличането в извращение.

Продължих да я гледам. Жилетката на Ернесто беше заобиколена от още много други – висят си от закачалките на един и същи ред. Всички в редица, само чакат удобния момент да пригледят формата си към нечий човешки топъл гръб. Едно дълго, трудно, тъмно и самотно чакане, защото гардеробът рядко се отваряше, рядко нечия ръка минаваше по закачалките, вдъхваше живот и изпълваше някоя от онези търпеливи дрехи. Но сега се случи. Една ръка, едно движение, една жилетка, чийто създател трябва да бъде опандизен, или обесен на тъмно в някой гардероб като онзи.

Вдигнах отново ръка и измъкнах жилетката от гардероба. Без да се замислям, я сложих пред себе си и се погледнах в огледалото. Беше наистина злоещо. Но пъхнах ръка в ръкава и облякох жилетката, че даже я и закопчах. Аз нямам фобия от копчета, започнах да си мисля. Аз нямам фобия от копчета, започнах да ѝ повтарям. Мен копчетата изобщо не ме притесняват – мога да ги гледам, да ги пипам, да ги галя и даже да ги смуча, ако трябва. Каква хубава жилетка, казах си. Колко обичам само да усещам по кожата си допира на тази странна материя и ласката на косматите ѝ копчета, помислих си. Колко е лесно само да постигнеш нещо, когато си го поставиш за цел, помислих си също.

Сега бяхме едно цяло. Сякаш жилетката прегръщаше мен, а аз се оставях да бъда прегърнат и огледалото на вратата на гардероба в антрето у дома отразяваше тази страшна идилия. Не ми излязоха обриви, нито ми се пригади, нищо такова. Просто се почувствах силен и смел и по-здрав – отдавна не се бях чувствал така. Имах чувството, че бях способен – и то сам – да спечеля битката и да неутрализирам влиянието на онзи куп от вълна и копчета. Подчинявайки се на някаква странна вътрешна заповед, избрах шоковата терапия – директния контакт на жилетката с голото ми тяло, и поддържа. Странното беше, че когато я свалих, след преживяната ужасно напрегната ситуация, започнах да изпитвам някаква странна празнота, не толкова по повърхността на голата ми кожа, колкото в някакво кътче на душата ми, и това усещане се засили, когато закачих отново жилетката и затворих гардероба.

Реших пак да изляза на верандата и да продължа да се пека, макар и без шапка. Но бързо си дадох сметка, че всъщност слънчевите бани изобщо не ми се нравят. Когато се качих в стаята си, за да се облека, минах покрай затворения гардероб в антрето и се замислих за жилетката, и въпреки че чувството за празнина в душата ми продължаваше да ме държи, не посмях повече дори да си помисля да отворя гардероба отново – сигурно повече никога няма да се осмеля да го направя. Случилото се само преди няколко минути щеше да си остане смътен спомен в някое скрито кътче на съзнанието ми, между мечти и измислици, така както се случва със забранените и силни преживявания, онези, които с времето човек отказва да признае. Извратената случка с копчетата щеше да остане заключена зад множество врати и нещо в мен отказваше да ги отвори отново.

Облякох се и останах седнал на леглото. Пати се върна 40 минути по-късно и ме завари в същата поза. Като ме видя, ме целуна.

– Здравей, мили, виждам, че си много деен.

Опитах се да се престоря и докато си завързвах обувките, казах:

– Ами! Пепокох се комал ве нарандата.

В този момент се намразих от все сърце, задето позволявам нещо толкова да ми се случва. И също задето подцених силата на онази фатална дреха.

– Психиатричен кабинет на доктор Асунсион Монтеса. С какво мога да ви помогна? – каза от другата страна на телефона един приятен и отмерен глас.

– Ами, да видим, не зная от къде да започна – опитвах се да се успокоя аз. – Казвам се Родриго, не зная дали това е важно, искам да кажа, че не зная дали имате нужда от моите данни или просто...

– Кажете, за първи път ли се свързвате с нас?

– Да, да.

– Има ли някой сега до вас или сте сам?

– Не, сам съм.

– Споделяли ли сте с някого намерението си да се обадите на този телефон?

– Не, не, наистина – от всичките тия въпроси вече се чувствах виновен, – просто видях обявата в телефонния указател и помислих...

– А преди това обаждане, посещавали ли сте някога психолог или психиатър?

– Да, обаче... вижте, в обявата пише, че вие...

– Споделете какъв ви е проблемът.

– Проблемът ми ли? Добре, да видим, аз всъщност съм абсолютно нормален човек, разбира се...

– Всички сме нормални – отвърна гласът престорено мило.

– Така е.

– Вие смятате, че хората, които ходят на психолог, не са нормални ли?

– Не, ама аз не казвам подобно нещо.

– Извинете ме, сигурно погрешно съм ви разбрала.

– Не се притеснявайте, малко съм нервен.

– Добре, спокойно, отпуснете се. Казвахте ми, че се смятате за нормален човек.

– Така е, да, но предполагам, че тогава ще се запитате защо съм ви потърсил.

– Защо ме потърсихте?

– Това е хубав въпрос – казах изведнъж. Доктор Монтеса се изсмя толкова силно, че сигурно е опънала телефонния кабел. Истината е, че аз не се опитвах да съм точно забавен, но ми хареса да чуя смеха на онази жена. Обясних ѝ причината да ѝ позвъня, че у мен са се отключили аномални реакции към копчетата и странно лингвистично нарушение, което не успях да разбера, но и не бях склонен да търпя повече.

– Родриго – каза ми тогава докторката. Знам, че е глупаво, но се кълна, че когато чух онзи женски глас да произнася името ми, се почувствах така, сякаш говоря с любовницата си. – Искате ли да се видим?

– Да се видим лично ли?

– Да.

– Да?

– Да.

– Ами добре, защо не?

– Знаете ли къде е улица Гастамбиде?

– Да, разбира се. Това домът ви ли е?

Докторката пак се изсмя.

– Гастамбиде 63, почти на ъгъла с Доносо Кортес – там е кабинетът ми.

– А, добре, изчакайте да си запиша... Извинете, това не е ли до църквата Света Рита?

– Да, точно така.

– Виж ти, колко любопитно. Знаете ли, че в тази църква с жена ми се оженихме?

– А, така ли? Там беше и погребението на баща ми.

– О, извинете, не знаех, че...

– Не се притеснявайте, няма нищо. Значи вие сте се оженили там.

Замълчах за момент, честно казано всичко това ми се струваше много странно.

– Родриго?

– Да, да, извинете, замислих се, че църквата е много тъжна и когато с Пати се женехме си помислих, че е идеално място за погребална церемония.

Докторката се изсмя носово.

– Не зная дали вие сте омъжена – казах сега, – но в случай, че сте, предпочитам да не ми казвате, къде сте се венчали, защото баща ми все още е жив и да си представям къде може да се отслужи опелото му, ме натъжава силно.

Всъщност беше симпатична тази жена. Само се смееше на нещата, които говорех. Уточнихме часа на срещата, за след два дни сутринта и се сбогувахме с любезности. Добре де, не много.

Затворих телефона и закрачих в еуфория наляво-надясно из хола. Изключително много се радвах, че направих тази стъпка. Доктор Монтеса щеше да излекува завинаги заболяванията, които лудият Ернесто усърдно бе посял в душата ми. Бях толкова доволен, че отидох при баща ми да му разкажа, че ще ходя при една психоложка, която е очарователна и наистина няма нищо общо с Господин Перфектен. Баща ми каза, че му се струва страхотно, но да го оставя на мира.

– Днес съм си взел отпуск – каза ми той. – Снощи гледах едни филми на видеото и сега едва мърдам.

Докато минавах покрай къщата на Ернесто, си помислих да звънна на домофона и за най-голям срам и позор на съседа ми, да му съобщя новините. Но не го направих. Нямах да допускам повече грешки. Психиатърът Ернесто нямах да помрачи последната ми недосегаема победа. Влязох вкъщи, взех колата и отидох на работа. По пътя слушах диск на Фил Колинс, когото много харесвам.

Същият този ден вечерта се случи нещо прекрасно, макар и тъжно същевременно. Беше една от онези случки, способни да те помирят с цялото човечество, а също и с обитателите на „Парке Конде де Оргас“, които според мен не са част от човечеството. След вечеря се опънах на дивана и гледах как Маркос и Белен, вече по пижами, дават на Арнолд сироп, който разтваря косми. Вкусът му толкова се харесва на котарака, че още щом децата му показаха тубичката, започна да мяука и да подскача. Маркос я отвори и докато я стискаше, Арнолд на два крака смучеше направо от отвора. Белен, както винаги, наблюдава изумена процеса.

В този момент един глас, идващ от улицата ни стресна:

– Сееееекс!

Всички се спогледахме учудени. Какво беше това? Кой ненормалник върви и крещи това по улицата? Помислих си, че в това желание няма нищо лошо, но не е ли странен изборът на време и място, в 9 вечерта на една уединена улица в нашия отдалечен затворен комплекс.

– Сееееееееекс! – имаше нещо сърцераздирателно в този призив, нещо наистина отчаяно.

– Тате, какво става? – попита ме Белен изплашена.

– Нищо, дъще, нищо – отвърнах, докато ставах от дивана. Дръпнах резето на вратата.

– Скъпи – каза Пати от вратата на кухнята, – къде отиваш?

– Да видя кой се е развикал.

– Внимавай – каза Пати и забелязах, че жена ми и децата следят всяко мое движение с респект, възхищение и страх.

Отворих вратата и Арнолд се шмугна между краката ми, за да види какво, по дяволите, става. Аз от своя страна подадох глава и се огледах в двете посоки на улицата. Установих, че някакъв мъж върви надолу по средата на шосето и от време на време, слага ръце на устата си като рупор.

– Сееееееекс!

Преди да се усетя Маркос се беше залепил за крачолата на панталона ми и също зяпаше към улицата. Той пръв разбра какво става:

– Това е Лопе де Вега, татко, Лопе де Вега е – търси си кучето.

Франсиско Лопе де Вега е един от най-странните съквартилци в нашия комплекс. Беше съученик на сестра ми Нурия и в училище беше доста популярна личност, тъй като бе главният трафикант на порно комикси и списания. Аз се запознах с него по онова време (проявете разбиране, всички някога сме били тийнейджъри) и честно казано много се забавлявах с него. Когато някой отиваше да му иска някакво списание, той винаги използваше случая да разпръска мръсни вицове, знаеше ужасно много, беше като картеница, когато разказваше мръсни вицове. И

сега, след толкова време, не може да се каже, че Лопе де Вега се бе променил много – като го срещнеш в търговския център, е неспособен да проведе смислен разговор и каквото и да му говориш, той си знае все едно и също и ти разправя куп вицове, някои нови, а други – по-стари и от него. Мисля, че Лопе де Вега говори толкова за тези неща, за да не говори за други, но в крайна сметка, няма аз да се правя на психиатър или психолог или какво и да било там.

Сестра ми Нурия мрази Франсиско Лопе де Вега и твърди, че той все се опитвал да ѝ пусне ръка в клас, и че това момче трябва да лежи в някоя психиатрия. В интерес на истината Лопе де Вега никога не бе имал голям успех сред момичетата и още живее с родителите си. Най-голямото му развлечение май е да си разхожда кучето Секс – един очарователен голдън ретрийвър – по всички улици на комплекса, въпреки че сестра ми Нурия настоява, че има връзка между бедния Лопе де Вега и ексхибиционистките набези в боровата гора. Много хора смятат така в комплекс „Конде де Оргас”, но този спор мен ни най-малко не ме интересува. Не знам дали Лопе де Вега си пада по ексхибиционизма, но той достигна върховното си щастие онази нощ, когато изгуби кучето – можеше да вложи цялата си душа, силите си и гласните си струни в думата „секс” и да я крещи без скрупули на всяка улица в квартала – най-целомъдрената общност в нашия град. Мисля, че всъщност, откакто кръсти кучето си, Лопе де Вега бе чакал този момент с трепет, макар да не можеше да си го признае, заради искрената любов, която хранеше към него.

– Сеееееекс!

И четиримата излязохме, за да разпитаме Лопе де Вега. В интерес на истината се отдаваше страхотна възможност да се повеселим и нямаше защо да я пропиляваме. Като стигнахме на улицата, взех Белен на ръце и попитах:

– Какво става, Франсиско? Да не се е изгубил Секс?

Лопе де Вега носеше винаги ризи Лакост, които струваха повече от 15 000 песети, и супер елегантни шапки Бърбери. Родителите му очевидно бяха големци и не им липсваха пари.

– От два часа го търся – каза той, а после добави тихо: – Мисля, че е с някоя кучка, беше се поразгонил...

– Ясно – прекъснах го както можях и се постарах Лопе де Вега да схване беглия поглед, който хвърлих към децата, – малките първи се усетиха, че става дума за твоето куче.

Лопе де Вега не схвана намека и каза:

– *Аз го разбирам животното. Ако на мен ми се случеше, щях да се побъркам.*

Разбира се, че вече страшно много се разкайвах, че излязох с децата да говоря с този индивид. Усетих, че и Пати е на същото мнение.

– *Дано извадиш късмет, Франсиско – казах и се обърнах към къщи. – Ако видим Секс, ще ти кажем.*

Лопе де Вега продължи надолу по улицата. „Сееееееекс!”

Гледахме го как се отдалечава от вратата на дома ни. Тъкмо се канехме да влезем, когато една капка падна на рамото ми. Замислих се за следните възможности в този ред: Арнолд се е качил на покрива и е решил да се изтикае на рамото ми, Арнолд се е качил на покрива и е решил да се изплюе на рамото ми, или Арнолд се е качил на покрива и е решил да се изака на рамото ми. Но не познах. Капката беше една сълза, пропонена от дъщеря ми, която аз носех на конче, и която очевидно не можеше да понесе мисълта, че Секс се е изгубил и тя не може да отиде да го търси. Маркос, който беше готов на всичко, само да не си легне да спи, веднага се присъедини към молбата на сестра си, и Пати и аз трябваше да положим нечовешки усилия, за да ги убедим, че трябва да си лягат, и че това време на денонощието не е подходящо да вървиш да търсиш куче. Успяхме да ги успокоим – Пати изгаси лампата в стаята на Белен, а аз тази в стаята на Маркос. После и ние си легнахме и зачакахме мълчаливо идването на секса, искам да кажа, на съня. Беше 11.03 часа, когато угасихме. В 11.07 се чу отново:

– *Сееееееекс!*

Проклех смотания Лопе де Вега, който нямаше да ни остави да спим цяла нощ, и който рано или късно щеше събуди децата.

– *Сееееееекс!*

– Има и други хора – каза Пати закачливо. Чух, че става от леглото и я последвах.

Показахме се на прозореца на банята, който гледаше към улицата. Родителите на Лопе де Вега, двете им прислужници, шофьорът и градинарят минаваха пред дома ни и нямаха никакъв срам, когато трябваше да извикат и те думата „секс“.

– Мамо – каза Белен от прозореца на стаята си, – искам да отида с тях.

– Да, да, нека отидем, моля – настоя Маркос от своята и преди Пати и аз да успеем дори да помърморим малко, децата ни вече бяха на входната врата с нахлузени маратонки.

Излязохме и четиримата и тръгнахме по улицата.

Пати заяви, че това е лудост, но се радва, че децата ще изживеят нещо, което ще запомнят за цял живот. Веднага настигнахме родителите на Лопе де Вега, които ни посрещнаха с огромна благодарност. Тогава всички в унисон гракнахме:

– Сееееекс!

Ама че странно блаженство заля цялото ми тяло!

Аз крециях „Сееекс!“, Пати крецеше „Сееекс!“, Маркос и Белен крецияха „Сееекс!“.

Сякаш куп заплетени въжета бе стоял вътре в мен до тогава, и сега се разплиташе отведнъж. Сякаш някой бе хвърлил тази плетеница в огъня и тя бавно се бе превърнала в нещо ефирно и неосезаемо. „Сееекс!“ Всички, вместо да си стоим затворени вкъщи и затворени в самите себе си, бяхме тръгнали да вървим бавно и да тръбим „секс“ на вси страни. В тази ситуация, оптимизмът бе единствената възможна опция.

Не след дълго някои от съседите ни започнаха да се присъединяват. Пръв бе баща ми, разбира се, който не можеше да изпусне такава възможност, но после дойдоха и много други съседи, солидарни като нас, които се чувстваха съпричастни към съдбата на кучето Секс и същевременно виждаха една отворена вратичка към нещо подобно на освободеност.

Търсихме повече от два часа из целия квартал. На моменти се разделяхме на малки групи. После пак вървахме заедно. Резултат нямаше. Секс не се появи. След като ние се бяхме прибрали вкъщи , Лопе де Вега продължи да търси поне още два часа, но пак не му провървя. Като изключим това, удоволствието, което изпитахме да крещим така думата „секс”, трудно би се забравило. „Сееекс!” Аз може и да имам парафазия или странни реакции при коварната поява на копчетата, но на света имаше още нещо живо – група изключителни хора, които търсиха кучето Секс посред нощ. Тази дума, този вик ме връщаха обнадеждаващо към света на хората и нещата, дори повече, отколкото го бе направила веселата доктор Монтеса.